(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly, Published by the "Darbininkų Žodis" Publishing Association, 184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One Year $2.00; 6 Months $1.00.
In All Other Countries: One Year $2.50; 6 Months $1.25. Single Cp. 5 c.

Nr. 31 (130) KETVIRTADIENIS, LIEPOS (JULY) 30, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

ISPANIJOS LIAUDIES FRONTAS MARŠUOJA PIRMYN

Apsivienyjes Proletariat. Nugali Fašistus Visuos Frontuos

Fašistų Pralaimėjimas--Smūgis Pasauliniam Fašiz.

KANADOS KAPITALISTŲ TROŠKIMAS FAŠIZMO PERGALĖS ISPANIJOJ

"MIRTIS FAŠIZMUI!" — ŠAUKIA ISPANIJOS MOTERYS IŠ MŪŠIO LAUKO SUGINKLAIS RANKOSE

Desėtkai tūkstančių užmuštų. Desėtkai tūkstančių sužeistų. Miestai kanuolėmis ir bombomis apgriauti, krauju nulaistyti, išdeginti.—Tai kaina, kuria fašistai, monarchistai ir kunigija užsigeidė nusipirkti sau neribotą viešpatavimą.

Liepos 28, fašistai įsakė šaudyti visus komunistus paimtus nelaisvėn. Sadis ir Corruna uostai dar tebėra fašistų rankose. Visi kiti uostai žinioje liaudies fronto. Gil Robles, fašistų komandierius, kuris buvo pabėgęs į Franciją, išdeportuojamas. Jis vyksta pietinėn Amerikon. Valdžia užėmė Saragossa ir keletą kitų miestų šiaurinėj Ispanijos daly. 16,000 ginkluotų vyrų ir moterų liaudies fronto, ties San Sebastian puola ant fašistų. Morokoj fašistai turi suorganizavę 8,000 kariuomenės.

Liepos 29, liaudies frontas laimi mūšius 8 vietose, apsupa Zaragoza, didžiausią fašistų tvirtovę. Orlaiviai be pertraukos bombarduoja fašistų lizdus. Vakar sumušta du fašistų orlaiviai, kuriais buvo gabenama kariuomenė iš Moroko Ispanijon. ....

Abelnai imant, liaudies frontas, ginkluoti darbininkai, moterys ir jaunuoliai po 14—17 m. amžiaus maršuoja pirmyn, pasirįžę geriau mirti, bet nepasiduoti fašistams. Fašistai skleidžia melagingas žinias apie jų pergales. Reakcinė buržuazijos spauda daug palankiau rašo fašistams. Tačiau, fašistai turėjo sukoncentravę dideles jėgas, su kuriom nelengva kariauti.

Kaip vėliausios žinios rodo, tai pergalė liaudies fronto pusėj.

(Tęsinis 4-tam puslapy)

St. John, Newfoundland, liepos 25.—Geležies rūdos kasėjai laimėjo streiką per kelias valandas. Jų reikalavimas buvo priimt atgal darban išmestą darbininką W. Dwyer.

VETERANAI GRĄSINAMI KALĖJIMU

Toronto, liepos 25.—(ALP)—Pereito karo veteranai pikietuoja prie Bassels restaurano, kur streikas tęsiasi jau kelintas mėnuo. Restaurano savininkas patraukė teisman pikietuotojus, reikalaudamas nubausti. Tačiau teisėjas tuo tarpu bylą atmetė, nežiūrint, kad bosas turi indžionkšiną (teismišką uždraudimą pikietuoti).

SUSIVIENYJO DVI KANANOS JŪRININKŲ UNIJOS

Toronto, liepos 25. — Marin Workers Union ir National Seamen's Union susivienyjo. Iki šiol būnant susiskaldžius, nei viena nei kita unijos neįstengė palaikyti jūrininkams tinkamas algas. Kanados jūrininkų algos yra per pusę mažesnės už S. A. V. jūrininkų algas. Dabar apvienyta unija apims visus Kanados uostus, kaip ežerų, taip jūrų ir ruošiasi organizaciniam vajui. Didžiausios laivų kompanijos uniją jau pripažino. Unija vadinsis National Seamen's Union.

NIKELIO PRAMONEI TIKRAI GERLAIKIS

Sudbury, Ont., liepos 23.—Per pirmuosius 5 mėnesius šių metų International Nickel Co. Sudburio distrikte iškasė ir apdirbo 68,704,688 svarus nikelio, tai yra 800,000 svarų daugiau, negu pereitais metais tuom pat laiku.

Apskaitliuojama, kad per šiuos metus I. N. C. iškas apie 4,000,000 tonų nikelio rūdos.

Pasaulyje Demokratiškiausia Šalis Sovietų Sąjunga

"Sudburio Star" pripažįsta, kad sulyg naujos paruoštos Sovietų Rusijos konstitucijos, ji bus demokratiškiausia valstybė visame pasaulyje. Taip-gi tas laikraštis džiaugiasi, kad sulyg naujos konstitucijos duodama lygios teisės visos šalies gyventojams ir asmens turto neliečiamybė. Vienok, prieina prie išvados, kad Sovietų Rusijoj jau nesugrįš kapitalistinė sistema, bet greitesniu tempu vystysis socializmas.

NAUJI LENKIJOS VALSTIEČIŲ SUNKUMAI

Įvairių ūkio draugijų ir ratelių iniciatyva norima valstiečiai apkrauti specialiu mokesčiu. Surinktos lėšos būsią skiriamos tautinio apsiginklavimo fondui. Mokesčių dydis atrodytų šitaip: nuo kiekvieno margo reikėtų mokėti po 1 klg. rugių. Naudą rinks valsčiaus įgalioti asmens.

(Vilniaus Žodis)

TEISĖS LAIKYTI MITINGUS SEKMADIENIAIS

Hamilton, (ALP).—Miesto taryba, po ilgų diskusijų, sutiko leisti laikyti mitingus komunistams atvirame ore sekmadieniais.

Philpott pareiškė, kad dabar esą religinėms grupėms nebegalima būsią daryti mitingus, nes nebūsią kam klausyti.

Apsigynimo Lygos Raštinė Perkeliama į Kitą Vietą

Toronto, Ont.—Nacionalis ir distrikto komitetas, Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos, nuo 1 dienos rugpiūčio persikelia nuo Bay Str. ant 214 John Str. su visa raštine. Telefonas: Elgin 9801. Atsakomuoju draugu yra W. H. Dekker.

Nors šale CLDL budavojams platus Piliečių Apgynimo Judėjimas su komitetais kiekvienoj kolonijoj, tačiau pakol tas judėjimas išsiplės į platų masinį judėjimą, kad galėtų pavaduoti Apsigynimo Lygą, tol Apsigynimo Lyga veiks kaip veikusi.

Apsigynimo Lygos nocio[illegible] komitetas kviečia visus skyrius ir narius neapleisti savo pareigų, pasimokėti narinius mokesčius ir varyti visą organizacinį darbą. Tačiau šale to, duoti visakeriopą paramą greitam išauklėjimui Piliečių Apsigynimo Judėjimo, ypatingai dabartiniu laiku ant 36 areštuotų bedarbių apgynimo Toronte.

Teisme Daugiau Paaiški Liberalinės Valdžios Planai Atakų Ant Bedarbų

Toronto, liepos 25.—Apygardos teisme 37 bedarbiams, kaltinamiems žmogvagystėj ir nelegalių susirinkimų laikyme, paaiškėjo, kad Etobicoke viršaitis Armstrong ir pašelpų viršininkas Grubbe, bei Eckersllie, Grubbe pagelbininkas nesikreipė į policiją jokios pagelbos, o pati Ontarijos provincijos valdžia davė įsakymus terorizuoti bedarbius. Reiškia, prov. valdžia peršoko per galvas miestelių viršininkų, ir apšaukė bedarbius žmogvagiais, įdūkusia gauja ir tam panašiais vardais. Pateisinimui teroro, streikieriams primeta, kad būk jie kankinę ir visaip tyčiojesi iš uždarytų viršininkų. Laike teismo, bedarbių apgynimo advokatui klausinėjant, buvę sulaikytieji valdininkai patys prisipažino, kad jų niekas nekankino, jiems davė valgyti ir jie sykiu gražiai žaidė su bedarbiais, kad nenuobodžiai laiką praleidus.

Bedarbių advokatas Cohen teisme reikalavo pertraukti bylą, pakol jis patrauks aukščiausian Ontarijos teisman premierą Hepburną ir laikraščius Toronto Daily Star ir Mail and Empaire, už nužeminimą teismo įstaigų, pasmerkiant bedarbius, pirmiau, neggu juos nusmerks teismas. Buržuazinės spaudos ir Hepburno buvo sudaryta pravarymui masėse antagonizmo prieš bedarbius, kad lengviau būtų jie nubausti.

Byla labai įdomi ir eina netiek su priemiesčių viršininkais, kiek su provinciale valdžia.

Reikalingas didžiausias masių spaudimas ir piniginė parama, kad išgelbėti 37 nekaltus streikierius nuo 25 m. kalėjimo.

Pirmas Komunistų Partijos Atviras Susirinkimas

Toronto, liepos 24.—Komunistų Partijos Toronto distriktas turėjo pirmą atvirą narių susirinkimą, kaip partija buvo uždaryta 1931 metais. Susirinkimas buvo skelbiamas per laikraštį. Prisirinko pilna salė, 300 Bathurst Str.

Susirinkimas buvo šauktas sąrišy su būsimu partijos kongresu rugsėjo mėnesy. Stewart Smith, partijos organizatorius Ontario provincijoj, išdėstė partijos programą ir taktiką, sykiu analizuodamas Kanados padėtį. Smith nurodė, kad dabartiniu laiku yra didžiausias pavojus būti suklaidintiems Kanados darbininkams fašistinės demagogijos iš konservatyvų partijos pusės per naują jų lyderį Ontarijos provincijoj. Earl Rowe, kuris neva užtaria bedarbų kovas pasmerkdamas trustus. Smithas sako, tai labai juokinga, kuomet tas žmogus, atstovaudamas Henry ir Bennetą, taip kalba. Tai esą ženklas naujų planų įvedimui pasigauti kairėjančius darbininkus. Tik liaudies frontas gali pastoti kelią fašizmui Kanadoj, sako Smith. Smith aiškina, kad partija Kanadoj dar nešaukia žmonių steigti sovietus, kuomet sąlygų dar tam nėra,o kviečia visus žmones vienytis palaikymui taikos ir buržuazinės demokratijos, kuomet prieš akis stovi fašizmo ir karo pavojus. Tuo pačiu laiku vesti kovą už pagerinimą darbo žmonių gyvenimo.

KOMUNIST. J. LITTERICK TURI DAUGIAUSIA BALSŲ

Liepos 29.—Einant laikraščiui į spaudą, galūtini rezultatai rinkimų į Manitobos parlamentą dar nežinomi. Balsų skaitymas dar užsitęs bent porą dienų, o gal ir iki pirmadienini.

Winnipege komunistas kandidatas turi daugiausia balsų ir yra nemažai vilties būti išrinktam.

Liberalai, kurie turėjo valdžią per 14 metų, pralaimi. Jų sąskaiton laimi kairieji ir konservatyvai.

Iš 55 vietų parlamente, liberalai turėjo 36, dabar išrinko tik 18 ir tikisi dar gauti bent 7 vietas iš tų vietų, kur balsavimo rezultatai dar nežinomi. Social Credit išrinkta 3. CCF išrinko 1 ir 3 dar turi po daugiausia balsų. Pereitam parlamente CCF turėjo 5.

Malaga, Ispanija, liepos 27.—2,500 užmuštų gatvėse, susirėmimuose su fašistais. Miestas dega, 250 namų jau sudegė.

Sovietų Lakūnai Sumušė Pasaulinį Tolumo Rekordą

Maskva, liepos 23.—Orlaiviu kelionėj iš Maskvos į Chitą 7,000 mylių tolio, orlaivininkai: Chkalov, Baidukov ir Bieliakov nusileido Nikolajevske, ant Amuro upūs kranto, atskridę 5,873 mylias kelio, per amžinos žiemos šiaurius. Nusileisti juos privertė audros, ūkanos ir ledais apšalę orlaivio sparnai.

Tolimo skridimo rekordas buvo padaryta 1933 m. su 5,657 myliom, iš New Yorko į Syriją. Sovietų lakūnai sumušė šį rekordą virš 200 mylių.

Sovietų valdžia pasiuntė lakūnams pasveikinimą ir paskyrė dovanas kaipo narsuoliam ir specialistam; komandieriui Chkalov 30,000 rublių ir kitiems dviems po 20,000 rublių.

"Daily Clarion" Pasiuntė Korespondentą į S. S. R. S.

Toronto, liepos 25.—Kanados darbininkų angliškas dienraštis "Daily Clarion" pasiuntė į Sovietų Sąjungą drg. Pat Forkin, savo bendradarbį, būti nuolatiniu korespondentu. Tai pirmas Kanados laikraštis, kuris įsteigia pastovų spaudos biurą Sovietų Sąjungoje. Drg. Forkin gerai žinomas Kanados darbininkams, kaipo gabus žurnalistas, buvęs nuolatiniu bendradarbiu Workerio, o paskutiniu laiku Daily Clarion.

Daily Clarion dabar suteiks daug žinių apie sovietų statybą ir tenykštį darbininkų gyvenimą. Lietuviai, kurie galite nors kiek angliškai skaityti, raginami skaityti Daily Clarion.

Sukilimai Arabijoj; 8 Nušauti, 4 Pavijingai Sužeisti

Jeruzalimas, liepos 25.—Šiaurvakarinėj Arabijos daly, Viduržemio jūrų pakraščiais yra Anglijos kolonijos, kuriose anglų pavergti vietiniai gyventojai sukyla ir priešinasi svetimiems valdonams. Paskutiniame susirėmime Anglijos kareiviai nušovė 8 arabus ir 4 pavojingai sužeidė bombomis.

Taipgi čia eina kovos tarp žydų, arabu ir katalikų, kuriuos neva malšina Anglijos kareiviai ir tuo pateisina savo įsigalėjimą.

Sveikiname Kanados Lietuviu Kongresa

Fašistai Kėsinasi Suardyti Pasaulinį Jaunuolių Kong.

Geneva, Šveicarija, liepos 23.—Rugpiūčio 31 d. prasideda pasaulinis jaunuolių kongresas ir tęsis iki 7 d. rugsėjo. Iš 40 valstybių suvažiuos apie 2,000 atstovų nuo religinių, komunistinių, socialistinių ir kitokių organizacijų.

Švedijos jaunuolių delegacija susideda vien iš hitlerinių fašistų. Švedijos socialistai atsisakė dalyvauti kongrese, tai jų vietą užėmė fašistai. Be abejo, fašistiniai jaunuoliai važiuoja kongreso ardymui. Tačiau kongreso šaukimo komitetas užtikrina, kad jiems nebus duodama teisė triukšmauti.

Genevos katalikų archivyskupas ragina katalikų jaunimą susilaikyti nuo dalyvumo kongrese. O Paryžiaus archivyskupas priešingai, ragina visą katalikišką janimą dalyvauti tame taikos ir progreso kongrese.

BEDARBIŲ REGISTRACIJA NUO RUGSĖJO 1

Ottawa, liepos 25.—Nacionalė bedarbių komisija paskelbė, kad nuo 1 dienos rugsėjo prasidės visuotinas bedarbių registravimas po visą Kanadą. Registracija apims miestų ir ūkių gyventojus, vedusius ir nevedusius.

Sam Lawrence, CCF Narys Grįžo Iš Sovietų Sąjungos

Hamilton, liepos 24.—Ontarijos provincijos parlamento narys Sam Lawrence šį pavasarį lankėsi Sovietų Sąjungoj. Grįžęs pasakoja, kad jis kaip gyvas dar nėra matęs taip daug linksmų žmonių, kaip Maskvoj. Kur tik jis ėjęs, visur esą žmonės pilni pasididžiavimo savo atsiekimais. Amerika budavojo 75 metus šalį, ką Sovietai išbudavoję per 10 metų. Išvažiuodamas nuo daugelio girdėjęs pasakojimą, kad Sovietuose tyranija, žmonės pavergti. O parvažiavęs pareiškė, kad čia, Kanadoj tyranija, kuomet rado 34 bedarbius areštuotus York Township ir išmestą moterį iš namo ant Woodbine Ave., Toronte. Tuojaus ėmėsi pagelbėti areštuotų bedarbių apgynimo komitetui. Sovietų Sąjungoj nematęs nei bedarbės, nei tokios tyronijos, kad kaltintų žmogvagystėj už priešinimąsi pašelpų kirtimui.

NE VISIEMS LYGIOS TEISĖS NAUDOTIS RADIO

Montrealas, liepos 24.—Kanados Radio Komisija praneša, kad Fred Rose, komunistų kandidatas į provincinį seimą, turės patiekti radio komisijai visus nuorašus savo kalbos percenzūravimui, kuri bus sakoma per radio priešrinkiminiu laiku.

To visai nereikalauja iš kitų partijų kandidatų.

Noranda, Que,. liepos 27.—Ant C. N. R. sudegė grintelė su žmona ir trimis vaikais, nakčia bemiegant. 25 m. vyras Augre ir tarnaitė Provonnost per langą iššoko iš degančio namo. Abu apdegė, nuvežti ligoninėn.

ATSTOVAI DALYVAUJA IŠ TREČIO RAJONO

6,000 KANADOS VETERANŲ PAMINKLO ATIDENGIME FRANCIJOĄJ

Vimi Ridge, Francija, liepos 27.—60,000 žuvusių Kanados kareivių pereitame kare Europoje vardu, vakar buvo atidarytas didelis paminklas, kurį pastatė Kanados valdžia Francijoj toj vietoj, kur buvo dideli mūšiai. Kanados armija išėjo laimėtoja.

Paminklo atidaryme dalyavo ir Anglijos karalius. Į atidengimo iškilmes nuvažiavo 6,000 Kanados buvusių pereitame kare kareivių.

Tu Reikalingas Kanadai

"Tu reikalingas Kanadai"—visur dideli obalsiai buvo išrašyti laike pereito karo.

60,000 Kanados žmonių užmušta pereitam kare Europoj. Kiek iš to naudos Kanadai?

Desėtkai tūkstančių pereito karo veteranų invalidai, Tūkstančiai veteranų be darbo, skursta pusbadžiai iš pašelpos.

Išvežant juos karan, buvo idealizuojama, kad "jums priklauso Kanada," " . . . grįžusių laukia geri darbai" ir tt. ir tt.

Vien tik York Township, Toronto priemiesty 2,000 veteranų gyvena ant pašelpos dideliam skurde su šeimynoms. Daugelis veteranų Toronto miesto prieglaudoj, taip vadinamoj "House of Industry," kur gyvenimas nežmoniškas.

Streikuojančius veteranus už didesnes pašelpas, sukišo kalėjiman.

Tai taip "tu reikalingas Kanadai!" Užmuštieji tyli, bet grįžusiems reikia pusbadžiai gyvent. Užtai trustai milijonus kraunasi.

WINNIPEGO SIUVĖJAI LAIMĖJO STREIKĄ

Winnipeg, liepos 25. — 800 streikavusių siuvėjų grįžo darban, laimėję algų pakėlimą vidutiniai 10 nuošimčių. Tik trys siuvyklos dar pasiliko streike. Streikieriai didžiausį pasipriešinimą sutiko iš valdžios pusės.

REIKALINGA SKUBI PAGELBA NUO SAUSROS NUKENTĖJUSIEMS ŪKININKAMS

Karščiai ir sausra nušlavė vakarų Kanados ūkininkų viltį sulaukti gražaus derliaus iš jų sunkaus darbo. Tik pačioj šiaurėj Peace River distriktas liko nepaliestas sausros.

Valdžia turi greitai ateiti su pašelpa ūkininkams, nes kitaip jiems ir jų gyvuliams gręsia badas.

Belgradas, Jugoslavija, liepos 27.—Vokietijos atstovybė tariasi nupirkti iš Jugoslavijos visą metalų iškasimo pramonę (aluminiaus vario ir kitų), karo mašinerijos budavojimui.

Gibraltar, Ispanija, liepos 27.—Po 14—18 metų jaunuoliai beimoterys, apsiginklavę kirviais, revolveriais, šautuvais, pasirišę raudonas skarikes, šaudo į fašistus, kur tik juos sučiumpa Malagoje.

KANADOS LIETUVIŲ KONGRESAS PASMERKS LIETUVOS FAŠISTŲ BUDELIŠKUS DARBUS IR IŠTIES RANKĄ SAVO BROLIAMS KANKINAMIEMS LIETUVOJE

Kongresas atidaromas šeštadieny, rugpiūčio 1 d., 2 valandose po pietų ir tesis iki sekmadienio 2 val. dienos. Kongresas suskirstytas į tris sesijas. Pirmose dviejose sesijose sveikinimai ir referatai apie padėtį Lietuvoje. Trečioj sesijoj bus svarstoma, kaip Kanados lietuviai prisidės pagelbėti Lietuvos liaudžiai ir, veikiausiai išrinks Veikiantį Nacionalį Komitetą įgyvendinimui Kongreso tarimų.

"Darbininkų Žodis" karštai sveikina Kongresą ir linki Kongresui išdirbti tokius planus, kad įtraukus visus Kanadoj gyvenančius lietuvius į kovą paliuosavimui Lietuvos liaudies iš po fašizmo letenos. Kanados lietuviai, visi kaip vienas, privalo pagelbėti Lietuvos liaudžiai atsteigti demokratinę tvarką. Visi vienbalsiai turime reikalauti paliuosuoti visus antifašistinius kalinius, kankinamus kalėjimų ir fortų urvuose.

"Darbininkų Žodis" siunčia į Kanados Lietuvių Kongresą savo redaktorių drg. J. Ylą.

KOKS DIDELIS SKIRTUMAS MIRTINGUMO TAME PAČIAME MIESTE

Montreal, Que. — Fred Rose, komunistų kandidatas į provincijos parlamentą, paduoda skaitlines mirtingumo. Westmounte, kur kandidatuoja Bercovich, žydų turčių atstovas, žmonių mirtingumas yra 6.4 nuošimčio, o St.Loius, kur kandidatuoja Fred Rose, mirtingumas 17 nuošimčių. Westmountas yra turčių distriktas, o St. Louis—beturčių.

GRĘSIA DEPORTACIJA IR NUŽUDYMAS

Du Noranda streikieriai, M. Persil irI. Hsulentich bus deportuoti į Jugoslaviją, nežiūrint, kad jie jau 6 metai Kanadoj išgyvenę, kuriems gręsia nužudymas fašistinėj Jugoslavijoj.

Kiti 15 areštuotų paleisti dar laiko neatsėdėjus, tai pasekmė masinio spaudimo. Tik masiniai protestai ir šiuos du darbininku gali sulaikyti. Jie randasi St. Vincent de Paul kalėjime.

PASIVAŽINĖJIMAS VIESULO NEŠAME NAME

Geraldton, liepos 25.—Užėjus dideliam viesului, mainierių trobelė buvo pakelta 30 pėdų aukštumo su dviem mainieriais, kurie nusileido nesužeisti su visa trobele. Stogą viesulas nusinešė, iškėlęs 200 pėdų aukščio.

EXTRA

Liepos 29, 1 val. p. p. James Litterick, Komunistas išrinktas į Manitobos provincijos parlamenta..

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų sąvaitraštis. Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00. Visur kitur: metams $2.50; 6 mėnesiams $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu.

184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont.

PASAULINĖS TVARKOS VYRIAUSIU PRIEŠU YRA FAŠIZMAS

Pasaulio kapitalistai rėkė gvoltu, kuomet buvo senojoj Rusijoj spalių revoliucijos nušluota kapitalistinė sistema. Jie rėkė, kad Sovetų Sąjunga kuomet sustiprės, tai užpuls visą pasaulį. Je džiaugėsi, kuomet dygo pirmutiniai fašizmo diegai Italijoj ir vėliau fašizmas įsigalėjo Vokietijoj. Gyvenimas kapitalistu melagystes jau senai sumušė į dulkes. Sovietų Sąjungos sustiprėjimas pasauliui pasidarė nepavojaus, bet taikos ramstis. Sovietų Sąjungos taikingas žmonijos balsas pasiekė taikos trokštančias tautas ir jas blokuoja pasaulinės katastrofos išvengimui. Iš kitos pusės, atsiradęs fašizmas tapo didžiausiu akstinu būsimųjų nelaimių ir jis net pradėjo grumoti svetimų tautų kapitalistams.

Buržuazija džiaugiasi fašizmu, nes tai geras įrankis kovoti su savo šalies proletariatu, bet nekuriems ir iš jų tenka susirūpinti, nes svetimų šalių fašizmas grumoja ir jų turtų sunaikinimu. Tik dabar jie pradeda pakelti savo balsus prieš diktatorius, prieš Hitlerį ir Mussolinį. Jie rėkia, kad reikia stiprinti pasaulio taiką, bet kokiu būdu? Tautų Lygą jau sugriovė Mussolinio žygis į Ethiopiją, niekas nesiskaito su pirmiau padarytomis taikos sutartimis. Štai, Anglijos politikieriai galvoja ar negalima būtų sustiprinti pasaulio taiką įsteigiant tarptautinę policiją. Tai apsurdas! Dabartinę pasaulio taikos politiką gali sustiprinti ne tarptautinė policija, bet kiekvienos valstybės darbo ir vidurinės klasės žmonės, susijungę į stiprų bloką, pažabodami kapitalistus, gali apsaugoti pasaulinę taiką.

ISTORIJA DAR KARTĄ SUMUŠĖ SENĄ SOCIALISTŲ IDEOLOGIJĄ

Dar ir šiandien Antrojo Internacionalo pildomass komitetas nėra priėmęs Komunistų Internacionalo pasiūlymų sudaryti bendrą frontą. Socialistų Internacionalo vadai atmetė Komunistų Internacionalo pasiūlymus pareikšdami, kad kapitalizmą bus galima sunaikinti pagelba parlamentaristinės valdžios, o ne per revoliucinius veiksmus.

Francijos ir Ispanijos socialistų partijos pasielgė prieš Antrojo Internacionalo vadų norą ir sudarė su komunistais ir kitomis srovėmis bendrą frontą, nes aiškiai persitikrino, kad ir parlamentarinės valdžios negalima paimti be sudarymo bendro fronto.

Ispanijos darbininkai buvo paėmę į savo rankas parlamentarinę valdžią, bet prieš juos sukilo kapitalistai fašizmo formoje ir sumušė į dulkes tą seną socialistų mokymą, kad galima ramiu būdu iš kapitalistų atimti galią. Darbininkai organizavosi iš vienos pusės, o kapitalistai organizavosi iš kitos pusės, ir ar vienokiam ar kitokiam laipsnyje jie būtinai turėjo susitikti atvirame klasių kovos lauke.

Ispanijos klasių kovos turi būti darbininkams pamoka, kad darbininkai, kuomet jie ruošiasi prie parlamentarinės galios, tai kartu turi ruoštis ir prie revoliucijos, nes ar prieš parlamento užėmimą arba po jo užėmimui, juos visvien užpuola kapitalistai.

Istorijos eiga duoda vis ilgesnę eilę nesumušamų faktų, kad niekur kapitalistai nepasiduoda žmoniškumui ir atsisako ramiuoju užleisti žmonijos progresui kelią. O del evoliucijos nuomonių pasidalinimo darbininkai negali vieningai siekti savo tikslo. To jau pasimokino ir daugelis pirmiau buvusių evoliucijos šalininkų ir iš širdies jie pradėjo ginti revoliuciją. Jie, jei ir vadinasi kitokiais vardais, bet veiksmais jau neikiek nesiskiria nuo komunistų.

JIE PAMATĖ SAVO DARYTAS KLAIDAS PASKUTINIAME MOMENTE

Viso pasaulio žmonių akys nukreiptos į Ispanijos pilietinį karą. Kapitalistai trokšta, kad laimėjimai pasvirtų į fašistų pusę; darbininkai trokšta, kad laimėjimai pasvirtų į Liaudies Fronto valdžios pusę. Vienos ar kitos pusės laimėjimas bus ne vien tik Ispanijos kapitalistų ar darbininkų laimėjimu, bet didelis vieno ar kito bloko nusilpninimas tarptautinėj arėnoj. Iš kovos eigos matosi, kad kova gana sunki, galima pasakyti vienas iš didžiausių susirėmimų tarp darbo ir kapitalo, visoje žmonijos istorijoje.

Šioje vietoje nesiimsim daryti peržvalgą kas laimės, bet paliesime tik tas padarytas klaidas iš darbininkų pusės.

Ispanijoje nors valdžia buvo sudaryta iš kairiųjų respublikonų, socialistų ir kitų, bet Azana savo akis buvo atkreipęs ant komunistų. Jis troško juos nusilpninti ir pats nematė kaip tuomet darė milžiniską klaidą. Kuomet fašistai pradėjo šaudyti iš kanuolių į Ispanijos miestus, tai tik tuomet Liaudies Frontas pamate, kad komunistai yra svarbiausia prieš fašistus apsigynimo jėga. Valdžia pašaukė komunistus prie ginklo. Komunistai ne tik kad stojo herojiškai su ginklu į respublikos apgynimo kolumnas, bet ir turėdami didelę įtekmę, pašaukė prie ginklo plačiasias mases Ispanijos valstiečių. Visi žino, kad jei ne komunistų sudarytos pajėgos, tai Ispanijos respublika būtų žuvus pirmoje sukilimo dienoje.

Niekas negali neigti Liaudies Fronto valdžios paskutinio pasielgimo, tarptautinis proletariatas tuo gali vien tik džiaugtis. Tačiau jeigu Ispanijos respublikinė valdžia būtų ginklavus komunistus ir visą darbininkų klasę pirmiau, tai tų kruvinų susikirtimų būtų buvę išvengta.

Vokietijos socialdemokratai turėdami valdžią savo įtakoje ne tik neginklavo darbininkų prieš fašistus, bet dar ir suardė darbininkų vienybę, o jau Ispanijos panašios rūšies valdžia ne tik kad komunistams pareiškė pasitikėjimą, bet ir pašaukė prie ginklo paskutiniame momente.

Gerai padarė Ispanijos Liaudies Fronto valdžia atitaisydama savo klaidą nors paskutiniame momente, bet galima tikėtis, kad kitų kraštų panašios valdžios išvengs iš kalno tokių klaidų, ir nesilpnins, bet stiprins komunistus.

QUEBECO PROVINCIJOJ PRISPAUSTOJI LIAUDIS BUNDA

"Revoliucija Quebeco provincijoj"—Po tokiuo antgalviu duoda ilgus straipsnius Macleans žurnale stambiųjų kapitalistų.

Tikra revoliucija! Dešimtmečiais pavergtos francūzų masės sukyla. Nei bažnyčios, nei reakcinė spauda, nei buržuazinio modelio draugijos, nei fašistiniai įstatymai, David bil, Arcand bil ir kiti nebepajėgia išlaikyti vergijos senoviškoj formoj. Masės bunda ir sukyla. Kanados kapitalo tvirtovėje—Quebeco provincijoje išdrįso priversti pasitraukti Taschereau, privertė skaitytis su bedarbių reikalavimais. Masės sparčiai traukia į kairę.

Taschereau, kaipo ištikimas St. James Str. tarnas, per 20 m. savo valdininkavimo palaikė žemiausias algas, gelbėjo trustams krautis milijonus. Tekstilės magnatas Herbert Holt, po Taschereau globa, per 20 metų susikrovė 15 milijonų dolerių pelno, darbininkams mokėdamas po 12 c. į valandą. Taschereau įsakymu du metai atgal sukriušinta miško darbininkų streikas ir 64 streikieriai aeroplanais nugabenti kalėjiman. Po Taschereau komanda nuteista 17 Noranda mainierių iki 2 metų kalėjimo, kiti išdeportuoti. Kiekvienas streikas be atodairos buvo draskomas pagelba valdžios policijos. Mitingai uždrausti. Demonstracijos per metų eilę uždraustos. Mėginantiems demonstruoti buvo be pasigailėjimo daužomos galvos ir veiklesni darbininkai sodinami į Bordeaux bastiliją. Tas dėjosi šventoj Quebeco provincijoj, labiausia Montreale.

Pagaliau masės pabunda, susidaro liaudies frontas. Pavergtieji darbininkai po truputį pradeda išsikovoti daugiau ir daugiau teisių gyventi. Laimėta dalis bedarbių reikalavimų, sulaikyti daugelis pasikęsinimų ant darbo žmonių, sugriauti pirmutiniai planai atviro fašizmo įvedimui, sulaikytas Bouchard planas.

Tačiau dar tik pradžia. Dar didelės užduotys laukia Quebeco darbo liaudies. Ateinanti provincialiai rinkimai, tai dar vienas išmėginimas savo jėgų. Šiems rinkimams turi būti sutrauktos visos jėgos. Quebeco darbo žmonės nenustos, jie maršuos pirmyn, kairėn. Quebeco francūzų masės turės pasekti Francijos liaudies fronto pavyzdžiu. Reakcijai turi būti užduotas smūgis. Quebeco darbininkai turi atsistoti lygiagrečiai su kitų provincijų darbininkais judėjimo tvirtumo atžvilgiu.

RINKIMAI QUEBECO PROVINCIJOJ

Rugpiūčio 17 d. įvyksta rinkimai į Quebeco provincijos parlamentą, 20 metų išvaldininkavusi liberalinė Taschereau valdžia buvo priversta pasitraukti. Masių pasitikėjimą praradę liberalai, stato vadovaujančią figūrą M. Duplessis, galvą konservatyvų partijos. Kad nesuskaldyti balsų, "kovingų liberalų" šulas Gouin atsiima savo kandidatūrą. Tai aiški kapitalistų kombinacija nepaleisti valdžios iš savo rankų, kad po rinkimų trustai galėtų spausti pelnus iš darbo žmonių taip pat, kaip ir pirmiau.

Quebeco provincijoj masės žymiai pasuko į kairę. Sudarytas platus liaudies frontas. Darbininkai stato du komunistu kandidatu Fred Rose ir Evariste Dube.

Komunistai kandidatai reikalauja, kad būtų duodama laisvė organizuotis darbininkams į unijas jų reikalų apgynimui, reikalauja lygių teisių moterims balsavimui. Iki šiol Quebeco provincijoj moterys neturi teisės balsuoti į provincionalę valdžią.

Ypatingai varoma biauri propaganda prieš ateivius Quebeco provincijoj, būk ateiviai yra vyriausias skurdo kaltininkas. Taipgi prieš žydus. Tai gryni fašistiniai pasireiškimai.

Tokioms demagogijoms per rinkimus reikia užduoti gerą smūgį. Visiems ateiviams, visiems čiagimiams darbo žmonėms reikia balsuoti už komunistų kandidatus.

KANADOS LIETUVIŲ KONGRESAS IR LIETUVIŲ UŽDUOTYS

Kanados lietuvių judėjimas per paskutinius kelius metus išsiplėtė stebėtinai sparčiai. Paskutiniu laiku pastebimas žymus sumažėjimas tarpsrovinio trynimosi. Socialistinės ir komunistinės minties žmonės įvertina vieningumo svarbą. Katalikus vadovaujanti asmenys nors dar tebesipriešina vienybei su progresyviais darbininkais, bet daugelis eilinių katalikų yra pasisakę už reikalingumą klesinio vieningumo visų darbininkų. Kaipo pasekmė antivienybiniai nusistačiusių keleto asmenų, Toronto katalikai darbininkai neturi progos dalyvauti šiame visų Kanados Lietuvių Kongrese. Tai spraga, kurios užpildymui, Kongresas turėtų surasti būdus. Manome, kad Kongresas pasiims sau už pareigą įtraukti į priešfašistinį darbą visus katalikus darbininkus po Kongreso, nežiūrint, kad katalikai neturi savo atstovo. **Lai būna Kanados Lietuvių Kongresas tikras antifašistinis organizatorius visų Kanados lietuvių, pilnoj to žodžio prasmėj!**

VIENYBĖJE PERGALĖ LIAUDIES FRONTO ISPANIJOJ, TURI BŪTI DIDELĖ PAMOKA VIENYBĖS ŠALININKAMS KANADOJE

Liaudies pergalės vėliavos plevėsuoja virš Madrido. Socialistai, komunistai, sindikalistai, proletariatas ir valstiečiai, vyrai ir moterys, tvirtai susijungę savo jėgas ir atmušė fašistų, dvarininkų ir kunigijos atakas. Ispanijos darbo liaudis per dvi sąvaites nudirbo didesnį darbą, negu per šimtą metų ramaus vergavimo ponams. Ispanijos liaudis parodė visam pasauliui kur jėga slepiasi. Lyg perkūnas sutrenkė fašistinius kraštus. Įsigalėjimas fašizmo Ispanijoje būtų buvęs sutvirtinimas pasaulinio fašizmo.

Nors dar mūšiai tebeina, nors fašistai dar tebesilaiko nekuriose vietose, tačiau drąsiai galima sakyti, kad nebeilgam.

Kaip liūdnas likimas būtų ištikęs Ispanijos liaudį, jeigu ji nebūtų suspėjusi susivienyti. Kaip taikiu parlamentarizmo keliu negalima išsiliuosuoti iš kapitalistinės vergijos. Tai dar vienas patvirtinimas marksizmo mokslo teisingumo. Tai dar vienas smūgys filosofijai, kad taikiu evoliucijos keliu galima prieiti prie socializmo.

Tai didžiausias egzaminas vienybės priešininkams. Kurie ir iš šios pamokos dar nepasimokins, kad ir čia Kanadoje Woodsvortai ir jam panašūs,—likimas juos išmokins tik tuomet, kada pasijus generolai be armijos. Darbo liaudis mato vienybės vaisius ir ji eis prie vienybės, kad pastojus fašizmui kelią Kanadoje pirmiau, negu leidus jam taip tvirtai įsigalėti, kad paskiau žmonija paskandinti kraujuose.

GELŽKELIEČIAI SVEIKINA KANAD. LIET. KONGRESĄ

DARBININKŲ GYVENIMO SĄLYGOS TOLIMUOS VAKARUOS

Revelstoke, B. C.—Mažai kam žinomas Revelstoko miestelis, nes jis randasi apie tris šimtus mylių į vakarus nuo Calgary miesto, pačiuose kalnynuose. Ši apylinkė pavojingiausia darbininkams vieta, ypač pavasario laiku, kada sniegas pradeda tirpt ir slinkt nuo kalnų braukdamas žemyn akmenis ir nulaužytus medžius. Slinkimai būna apie 300 jardų platumo ir iki 25 pėdų aukščio. Tuomet darbininkams pavojus gręsia kiekvienoj minutėj netekti gyvybės.

Nėra tų metų, kuriuose nežūtų keletas darbininkų. Nelaimingiausi metai buvo 1906, tuomet sniegas palaidojo 40 darbininkų, o šiais metais antra tokio didelė katastrofa buvo—sniegas užgriuvo 16 darbininkų, tarp jų žuvo ir lietuvis Bronius Sodaitis.

Šioj apylinkėj nesiranda kitokių darbų, vien tik darbai ant C. P. R. geležinkelio, kur naudojama didelis skubinimas darbe ir biaurus darbininkų išnaudojimas. Sumažintas darbininkų skaičius, kur pirmiau dirbdavo 6 darbininkai, tai dabar tą patį darbą turi atlikti trys darbininkai. Kurie išdirbo tai kompanijai po 15—20 metų ir sveikatai susilpnėjus negali dirbti taip, kaip pirmiau dirbdavo, tai prie tokių už mažiausį dalykėlį bosai ieško priekabių ir visai nekaltai paleidinėja iš darbo ir į jų vietą pristato naujus darbininkus dirbti už 25 centus valandai.

Geležinkeliečių unija labai silpnai veikia. Pirmiau darbininkai mokėdavo unijai mokesčius, manė, kad unija panaikins išnaudojimą. Tačiau visai kitaip įvyko, geležinkelio kompanija su darbininkais pradėjo elgtis kaip jai patinka, kurie mokėjo unijines duokles, juos kampanija pradėjo atleidinėti iš darbo, tuomet darbininkai kreipėsi į uniją, bet ji atsakė negalinti nieko padaryti. Pasirodė, kad ta unija palaiko ne darbininkus, bet kompaniją, tai del tos priežasties daug darbininkų atsisakė mokėti unijines duokles, o kompanijai kaip tik to ir reikėjo. Suirus unijai darbininkas darbe turi dirbti kaip mulas ir nė vieno žodelio nepasipriešinti. Jeigu tik pasakysi netikėtai žodį, tai ir gązdina išmetimu iš darbo.

Čia labai yra išsiplatinęs darbų pirkimas. Kompanijos raštininkai ir geležinkelio baro viršininkai, kurie gauna po $300.00 mėnesinės algos, nesigėdi iš bedarbio paimti penkinę arba dešimtinę su pažadėjimu bedarbiui duoti darbą. Daugumas atidavę savo paskutinius pinigus, laukia ilgą laiką, ir nesulaukdami žadėtojo darbo iškeliauja į kitas vietas ieškoti uždarbių. Toks darbininkų elgėsys rodo jų pačių didelį apsileidimą. Turėtų susiprasti, kad nesiduoti save taip išnaudoti, o organizuotis į uniją ir kovoti už darbo sąlygų pagerinimą.

Čia darbininkiškų organizacijų nesiranda, nes darbininkai gyvena išsiskirstę ir, tik retkarčiais suvažiuoja į miestelį. Tokiu būdu nuo organizacinio veikimo yra labai atsilikę, labiausia tie, kurie turi nuolatinius darbus. Apylinkėj randasi ir keletas lietuvių, taip pat visi pasiskirstę po plačią apylinkę. Lietuviai, išskyrus kelis, visi priklauso darbininkiškom organizacijom. Nepriklausantieji ketina įstoti į darbininkiškas organizacijas. Visi skaito darbininkišką literatūrą.

Daugumoj visos vakarų Kanados lietuviai yra išsiskirstę po visus kampus, ypatingai vasaros laike priversti skirstytis ir važiuoti kur laimės ieškoti, kad žiemai atėjus nereikėtų badas kęsti.

Nors ir pavieniai gyvendami, negalime užmiršti nepasveikinus Kanados Lietuvių Kongreso. Taipgi siūskime protestus prieš Lietuvos fašistų terorą, reikalaudami sugrąžinti Lietuvos liaudžiai laisvę.

Draugai kanadiečiai! Mes turime dėti visas pastangas, kad išvaduoti savo brolius ir sesutes, pūdomus kalėjimuose. Atminkime draugai, kad mūsų broliai ir sesutės laukia nuo mūsų pagelbos, tad suteikime jiems pagelbą ir siųskime protestus Lietuvos diktatoriui A. Smetonai.

K. Makarevičius

KANADOS KAPITALISTU INTERESAI IR ISPANIJA

Didelis Darbo Žmonių Skurdas

Dabartiniai įvykiai Ispanijoj nėra be priežasties. Militaristai ir monarchistai nori atsiskaityti su liberaline liaudies valdžia. Pagrindinė priežastis fašistų sukilimo yra grynai ekonominės sąlygos. Po pereitų rinkimų valdžiai pakrypus į kairę, dvarininkai pradėjo nepasitenkinti.

Ispanijoj beveik visa dirbama žemė priklauso dvarininkams, bažnyčioms ir vienuolynams. Valstiečiai labai mažai žemės turi, daugelis visai neturi. Ir vieni ir kiti priklausomi nuo dvarininkų. Kaip kituos kraštuos, taip ir Ispanijoj, beveik visos aukštesnės užimamos vietos kariuomenėj yra dvarininkų rankose. Aukštieji karininkai ir generolai yra dvarininkų sūnūs.

Pati Ispanija labiau žemdirbystės šalis, sulyginamai atsilikusi šalis. Darbo žmonių pragyvenimas labai žemas. 60 nuošimčių Ispanijos gyventojų beraščiai. Ispanijoj 23,000,000 gyventojų, iš kurių 80 nuošimčių valstiečiai, gyvena pasibaisėtinam skurde. Gyvena sukrypusiose lušnose, maitinasi labai prastai, kad mūsų šalies žmonėms atrodo netikėtina, jog jie gali palaikyti gyvybę. Ficher, anglų žurnalistas, kuris lankėsi Ispanijoj, aprašo: ". . . žmonės apsoliučiai nieko neturi, nei stalo, nei lovos. Dirba po 3 mėnesius į metus dvarininkams ir už tai beveik nieko negauna. Žmonės maitinasi žole ir šaknimis." Jis toliau aiškina, kad moterys 35 metų amžiaus išrodo kaip 50 metų.

Suprantama, kad žmonės gyvendami tokiame skurde yra pasirengę bile kam. Dvarininkų valdžia, iki pereito pavasario rinkimų, palaikė Ispanijos gyventojus tokioj padėty.

Praeituos rinkimuos monarchistams pralaimėjus, pradėjo kurtis liaudies frontas prie liberališkesnės valdžios. Karininkai, būdami dvarininkų sūnūs, nelaukdami kol juos liaudies frontas labiau suvaržys, jėga užsimanė atgriebti valdžią. Rezultate; turime desėtkus tūkstančių išžudytų, desėtkus tūkstančių sužeistų, apgriautus miestus.

Mažai geresnė padėtis ir miesto gyventojų ekonominiu atžvilgiu. Tačiau miesto proletariatas labiau organizuotas. Ispanijos Komunistų Partija turi virš 100,000 narių. Nemažai turi ir socialistų partija. Nemažai organizuojasi ir nepartinių darbininkų. Ispanijos darbo liaudis, valstiečiai ir miestų darbininkai ginasi iš paskutiniosios, kad tik atmušus fašistus. Valdžia apginklavo darbininkus. Moterys ir vaikai dalyvauja mūšiuose. Visa darbo liaudis prieš fašizmo atakas.

Tačiau fašistiniams karininkams pasisekė patraukti dalį kareivių savo pusėn. Vienus jų perauklėjo savo dvasion, kiti prievarta seka karininkų komandas. Bet didelės dalys ir kariuomenės perėjo valdžios pusėn. Visas fašistinių karininkų pagrindas, tai karininkų kadrai, dvarininkai, fabrikantai, kunigai ir kitos juodosios jėgos.

Valstiečiai Nusavina Dvarus

Jau po pereitų rinkimų, valstiečiai pradėjo vietomis nusavinti dvarus ir ūkį paėmė patys tvarkyti kolektyviai, sovietinės formos pagrindais. Dabar, kur išveja fašistus iš užgrobtų vietų, valstiečiai plačiau imasi nusavinimą dvarų.

Fašistai Turėjo Užgrobę Kelias Provincijas

Pirmiausia fašistai užėmė ispanišką Moroko, paskiau persikėlė į Gibraltarą, Barceloną ir kitas šiaurines provincijas buvo užėmę. Madride, Ispanijos sostinėj, nepavyko fašistams įsigalėti, nors sukilimų buvo.

Tačiau rašant šiuos žodžius, jau iš daugelio miestų ir provincijų fašistai išvyti ir kaskart daugiau nugalimi. Valdžiai paėmus teisingą liniją apginkluojant darbo liaudį. Esame linkę mati, kad Ispanijos fašizmas bus sumuštas.

Kanados Kapitalistinės Spaudos Troškimai Fašistams Pergalės

Nei fašistai, nei liaudies frontas neabejoja, kad vienai pusei laimėjus, antrai bus mirtinas smūgis. Fašistams paėmus viršų, būtų išskersta šimtai tūkstančių žmonių ir įvesta geležinė diktatūra.

Liaudies frontui laimėjus, neikiek ne kitaip bus atsiskaityta su fašistais ir visais parazitais. Tas atsilieps ir į užsienį—Liaudies frontas Francijoj ir kitose šalyse dar daugiau sutvirtės, arba Vokietijos-Italijos-Japonijos fašizmas sutvirtės laimėjus fašistams Ispanijoj.

Tą gerai žino ir Kanados kapitalistai. Kanados kapitalistų interesai reikalauja fašistų pergalės. Virš šimto milijonų dolerių Kanados kapitalistai turi įdėję vien tik Barcelonoj, elektros ir gatvėkarių kompanijose. Madride ir Barcelonoj Kanados kapitalistai turi savo bankų skyrius. Milijonai Kanados dolerių įvestinta į kasyklas ir kitą sunkiąją pramonę.

Tai tas ir verčia konservatyvų didlapius penėti Kanados žmones klaidingoms žinioms apie mūšių eigą Ispanijoj. "The Mail and Empire" deda didžiausius antgalvius, kad kariuomenė sekmingai maršuoja pirmyn, užimdama vis daugiau naujų vietų. Ir tik nežymiai prasitaria apie tas vietas, kur fašistai pralaimi.

Tai dar ne viskas. Mūšiai Ispanijoj tęsiasi jau dvi sąvaites. Fašistai nebūtų galėję išsilaikyti taip ilgai be niekieno paramos. Fašistinė karininkų šaika, neabejotinai yra finansuojama kaip vietinių, taip užsienio kapitalistų. Ar Kanados kapitalistai yra piniginiai prisidėję fašistų parėmimui, kol kas tikrų žinių nėra. Tačiau nereikia abejoti, kad jie nesirūpina savo milijonų likimu Ispanijoj. Italijos, Vokietijos ir kitų šalių fašistai nestovi nuošaliai nuo Ispanijos fašistų,

Žagaras

Įvertino Darbininkišką Atsišaukimą

Sudbury, Ont. — SDKLSPD trečios kuopos susirinkime, bendro fronto parengimų komisija padarė atsišaukimą, atsikreipiantį paramos palaikymui Sudburio lietuvių organizatoriaus drg. J. Ž. Kadangi Sudburyje reikalingas lietuvis organizatorius, kuriam darbo visą laiką yra su kaupu, ir draugas būdamas bedarbis negali pasilaikyti, tai draugija parėmė atsišaukimą ir sutiko pakelti nuo buvusių skiriamų 10% iš gaunamo iš pareng. pelno iki 20% organizatoriaus palaikymo fondą. Be to, draugai suprasdami tą svarbą ne tik padvigubino iš draugijos skiriamą paramą, bet sunešė prie stalo $9.85 ir prisižadėjo tam reikalui sukelti fondą.

Iš to galima daryti išvadas, kad sudburiečiai įvertina darbininkų klasės organizatorių būtinumą ir jų atliekamus darbus, tas labai pagirtina. Turime vilties, kad ir ateityje tuo klausimu rankų nenuleisime.

Pasibaigus susirinkimui visi vykome piknikan, kuris buvo labai pavyzdingas su daugelių gražiai apsieinančios publikos. Pikniko pelnas buvo skiriamas sukėlimui lėšų pasiųsti delegatus į Kanados Lietuvių Kongresą. Pelno atliko $64.42.

Aukavusiems organizatoriaus palaikymui ir parėmusiems pikniką parengimų komisija taria draugišką ačiū.

T. J.

DARBININKO AKIM ŽIŪRINT

Kanados Lietuvių Kongresas Lietuvos liaudžiai ginti vyksta labai svarbiu momentu, tai yra, kuomet šaudomi Lietuvos valstiečiai ir teisiami ilgiems metams į kalėjimus; kuomet Lietuvos liaudies intensyvinė kova su fašistinių govėdų rėžimu eina vis aštryn; kuomet pakartotinai yra leidžiami buvusių prezidentų pareiškimai prieš smetoninį fašizmą, tad šiuo ypatingu momentu reikalinga užsienio lietuvių parama Lietuvos kovotojams. Tad minimas Kongresas galės sukonsoliduoti visas Kanados lietuvių jėgas del suteikimo paramos kovojantiems Lietuvos valstiečiams ir darbininkams. Todėl visi dalyvaukime ir aktingai remkime Kanados Lietuvių Kongresą.

• • • • •

Kongreso šaukimui Kanados lietuvių darbininkų pritarimas yra didelis. Kongreso prisiruošimas eina gana pasekmingai. Tą matydami nekurie Montrele esantieji fašistuojanti elementai ir negalėdami viešai išstoti prieš vieningas montrealiečių organizacijas, skleisdami melagingus gandus, jie mėgina sabotažuoti Kongresą. Išgalvojo, būk tai kliubiečiai nutarė vieni rengti parengimą; būk tai kliubiečiai neišnuomuoja salės Kongresui susirinkti ir daugelį kitokių melagingų gandų. Kliubiečiai savo susirinkimuose pažadėjo salę dviems dienoms veltui.

Kanados lietuvių vienybė tokiems gaivalams ne į sveikatą, bet jie su savo melais nieko neatsieks.

• • • • •

Vokietijos fašistai galanda dantis prieš augantį iš darbininkų pusės požeminį pavojų. Naziai greitoj ateity ruošiasi įvesti kriminalinį kodeksą, kuriuo pagelba būtų galima nuteisti už "ardymą ramybės" nemažiau du metu kalėjimo, neištikimą fašistams bile asmenį. Kaizerinėj Vokietijoj niekuomet nebuvo tokių žiaurių įstatymų. Tas rodo, kad fašizmas budavoja moderniškų inkviziciją del palaikymo savo rėžimo.

Blaiviai žiūrint į jų kruvinus veiksmus, kuriuos jie naudoja prieš darbininkų klasę, tai paties žmoniškumo instiktas kitų šalių darbininkus verčia vienytis ir kovoti prieš visokius fašistus.

• • • • •

Quebeco provincijos seimelio rinkimai vyksta ekonominės reakcijos išvakarėse. Dabartinis Kanados ministeris pirmininkas McKanzie King naudoja ir reagiasi padidinti ant darbininkų reakciją, pravedant įstatymais Buchard'o planą. Darbininkai nusivylė Bennetto rėžimu, taip pat baigia persitikrinti premiero Kingo "moderniška tvarka." Tas duoda geras sąlygas komunistus kandidatus pravesti į provincijos seimelį, tik reikia padirbėti. Sukruskime pažangieji darbininkai! Jei mes neišaiškinsim balsuotojams partijų skirtumus ir svarbą balsuoti už komunistinius ir suvienyto fronto kandidatus, tai balsuotojus pasuks savo pusėn naudodamas beybę demagogiją būsimasis Kanados Hitleris—M. Duplesis.

• • • • •

Skaitau buržuaziniam laikraštyje žinutę, kad Wrigleys kompanija padarė tarimą, visiems darbininkams išdirbusiems toj kompanijoj po 25 metus mokėti pensijas po penkiasdešimts dolerių mėnesiui. Manau sau, nors sunku išlaikyti tiek metų dirbtuvėj, nes einant paskutiniems metams bosai panaudoja visokių kabliukų ir atleidinėja iš darbų senus darbininkus, bet vistiek nekuriems iš darbininkų teks tom pensijom pasinaudoti. Vėliau paaiškėjo, kad pensijas mokės tik tiem, kurie gavo algos nemažiau $200 į mėnesį.

Tai štai kokiems "darbininkams" mokamos pensijos! Kurių įplaukos siekia per metus $2,400.

• • • • •

Kanadoje kaipo civilizuotoje šalyje, atrodo, kad mandagumas visur egzistuoja. Tačiau jau daugelis persitikrino, kad mandagumas tik prisilaikomas tose įstaigose, kuriose traukia iš darbininkų pelną, o kur darbininkai nueina prašyti pašelpos, tai ten pas ponus ir mandagumas dingsta.

Montreale viena iš tų žiauriausių įstaigų randasi ant Montcalm gatvės. Ten pašelpos tvarkytojai—valdininkai yra žiauresnio tipo žmonės, negu, kad buvo Rusijos caro valdininkai. Jokių informacijų, nei paaiškinimų jie darbininkui neduoda. tik vien savo žvėriškais balsais meta pasityčiojimą ant skurdžių bedarbių. Ar ilgai taip bus?

M. Krisas

Nr. 31 (130)

Mokslas i

Rašo **V-Tas**

NEUŽILGO MATYSIME TOLIMUS JUDĖSIUS

Jau senai yra mėginama kaip perduoti tolimus žmonių judėsius ir aktorių lošiamus veikalus per tam tikrus aparatus, kurie vadinasi televizijos aparatai. Per 75 metus laiko mokslas tyrinėjo televizijos paslaptis, ir tos paslaptys išsisukinėdavo nuo stropių mokslinių peržvalgų. Tačiau paskutiniais metais mokslas stropiai pradėjo atidengti televizijos paslaptis ir eina prie galutino nugalėjimo.

Vokietijoj jau pereitais metais buvo atsiekta gerų rezultatų; jau žymiai pagerinta 1932 metų atradimai. Dabartiniu laiku jau ir ant aukščiausio New Yorko namo Empire State Building, dvylika šimtų pėdų aukščio nuo šaligatvio, pradėjo gimti televizija. Daktaras Vladimiras Zworkynas, Amerikos Radio Korporacijos tūzas, darbuojasi televizijos patobulinimo klausime, kad su pagelba patobulinimo technikos pravesti paveikslus atsispindėti elektros energijoj ir juos perduoti kitur.

Tuojau bus galima sėdėti prie televizijos ikonoskopo akies, su skuduru nušluosčius tą akį, joje galima bus m a t y t i perduotus tolimus judėsius. Televizijos akis daug parankesnė, negu žmogaus akis, bet viena akis kainuoja netoli penkių milijonų dolerių.

Kaip greitai mes sulauksime televizijos aparatų savo gyvenamuose kambariuose? Tai klausimas, į kurį Empire State Building labaratorijos inžinieriai troškta greitai atsakyti. Saugiai laboratorijos studijoj sekama, kaip atidengti paslaptį priverčiant ikonoskopą veikti bangų perdavimo sistemoj. Televizijos perdavimas iš stočių į stotis mokslui jau nepaslaptis, tik eina darbas, kaip išskirstyti tuos perdavimus į kiekvienos stubos aparatus, nes čion elektra susipina ir reikalinga perduoti ant trumpų bangų. Su 10 kilowatų transformatoriumi, reikalinga operuoti šešių metrų elektros bangos lanku, ir tokiu būdu tie perdavimai turi patekti ir surinkti akies perdavimo apylinkės plote, į ikonoskopus.

Inžinieriai nemano, kad teks ilgiau laukti, kaip penkius metus ir tik liepia apsivalyti savo namus nuo vabalų, nes esą elektrikiniai ir fizikaliniai sunkumai, kuriose randasi perdavimų padėtis, gal bus prašalinta. Iki vabalai nebus prašalinti iš namų, tol nebus televizijos aparatų rinkoje.

Viena problema, kurią inžinieriai nori išrišti tai, kaip veiks nauji išradimai, kuomet elektros bangos neš televizijos paveikslus per orą, koks elektros bangų veikimas atsimuš į dangorėžius, automobilius ir kitus elektros naudojamus daiktus, kuomet aukšta elektros energija varinės elektros bangas viršum stogų į namus įtaisytas priimtuvų antenas.

Tam tikslui yra $1,000,000 fondas, iš kurio daroma tyrinėjimai su nauja televizijos sistema, ir yra įvesta apie 100 bandomųjų aparatų. Kuomet su tais bandymais bus užtikrintas tos sistemos patogumas, tuomet galima bus daryti publikinius aparatus.

Daktaras Zworkynas daro mėginimus su elektronais (mažiausios elektros dalelytės), kurie turi radio atsinešimų ir tam tikslui galimi X spinduliai. Jis pareiškė, kad yra galima 25 būdai inkonoskopui veikti. Inkonoskopų vadinama tas aparatas, kuris gaus elektros spindulių pagelba perdavimus iš brangiosios televizijos akies. Tačiau ikonoskope veiks tam tikras aparatas, kuris vadinsis kineskopu ir jis galutinai išaiškins per žiūrimą stiklą dalyko eigą. Televizijos aparatai galės perduoti į ikonoskopus per 30 mylių plotą.

Ikonoskopo aparatas turės didelę galvelę—bumburą, kur bus

Mokslas ir Technika

Rašo **V-Tas**

NEUŽILGO MATYSIME TOLIMUS JUDĖSIUS

Jau senai yra mėginama kaip perduoti tolimus žmonių judėsius ir aktorių lošiamus veikalus per tam tikrus aparatus, kurie vadinasi televizijos aparatai. Per 75 metus laiko mokslas tyrinėjo televizijos paslaptis, ir tos paslaptys išsisukinėdavo nuo stropių mokslinių peržvalgų. Tačiau paskutiniais metais mokslas stropiai pradėjo atidengti televizijos paslaptis ir eina prie galutino nugalėjimo.

Vokietijoj jau pereitais metais buvo atsiekta gerų rezultatų; jau žymiai pagerinta 1932 metų atradimai. Dabartiniu laiku jau ir ant aukščiausio New Yorko namo Empire State Building, dvylika šimtų pėdų aukščio nuo šaligatvio, pradėjo gimti televizija. Daktaras Vladimiras Zworkynas, Amerikos Radio Korporacijos tūzas, darbuojasi televizijos patobulinimo klausime, kad su pagelba patobulinimo technikos pravesti paveikslus atsispindėti elektros energijoj ir juos perduoti kitur.

Tuojau bus galima sėdėti prie televizijos ikonoskopo akies, su skuduru nušluosčius tą akį, joje galima bus m a t y t i perduotus tolimus judėsius. Televizijos akis daug parankesnė, negu žmogaus akis, bet viena akis kainuoja netoli penkių milijonų dolerių.

Kaip greitai mes sulauksime televizijos aparatų savo gyvenamuose kambariuose? Tai klausimas, į kurį Empire State Building labaratorijos inžinieriai trokšta greitai atsakyti. Saugiai laboratorijos studijoj sekama, kaip atidengti paslaptį priverčiant ikonoskopą veikti bangų perdavimo sistemoj. Televizijos perdavimas iš stočių į stotis mokslui jau nepaslaptis, tik eina darbas, kaip išskirstyti tuos perdavimus į kiekvienos stubos aparatus, nes čion elektra susipina ir reikalinga perduoti ant trumpų bangų. Su 10 kilowatų transformatoriumi, reikalinga operuoti šešių metrų elektros bangos lanku, ir tokiu būdu tie perdavimai turi patekti ir surinkti akies perdavimo apylinkės plote, į ikonoskopus.

Inžinieriai nemano, kad teks ilgiau laukti, kaip penkius metus ir tik liepia apsivalyti savo namus nuo vabalų, nes esą elektrikiniai ir fizikaliniai sunkumai, kuriose randasi perdavimų padėtis, gal bus prašalinta. Iki vabalai nebus prašalinti iš namų, tol nebus televizijos aparatų rinkoje.

Viena problema, kurią inžinieriai nori išrišti tai, kaip veiks nauji išradimai, kuomet elektros bangos neš televizijos paveikslus per orą, koks elektros bangų veikimas atsimuš į dangorėžius, automobilius ir kitus elektros naudojamus daiktus, kuomet aukšta elektros energija varinės elektros bangas viršum stogų į namus įtaisytas priimtuvų antenas.

Tam tikslui yra $1,000,000 fondas, iš kurio daroma tyrinėjimai su nauja televizijos sistemą, ir yra įvesta apie 100 bandomųjų aparatų. Kuomet su tais bandymais bus užtikrintas tos sistemos patogumas, tuomet galima bus daryti publikinius aparatus.

Daktaras Zworkynas daro mėginimus su elektronais (mažiausios elektros dalelytės), kurie turi radio atsinešimų ir tam tikslui galimi X spinduliai. Jis pareiškė, kad yra galima 25 būdai inkonoskopui veikti. Inkonoskopų vadinama tas aparatas, kuris gaus elektros spindulių pagelba perdavimus iš brangiosios televizijos akies. Tačiau ikonoskope veiks tam tikras aparatas, kuris vadinsis kineskopu ir jis galutinai išaiškins per žiūrimą stiklą dalyko eigą. Televizijos aparatai galės perduoti į ikonoskopus per 30 mylių plotą.

Ikonoskopo aparatas turės didelę galvelę—bumburą, kur bus 70,000 celių ir apačioje elektronams patalpa, ten susidarys jėga, kad lakstys bilijonai elektronų. Tos energijos pasekme galės tam aparate atsispindėti iki 20 paveikslų per sekundę. Dar viena gera aparato ypatybė, tai jeigu perduodami dalykai reikalaus lėto veikimo, tai ir aparato elektronų judėjimas automatiškai silpnės.

Šiandien tokius dalykus dar tik dideli mokslininkai žino, bet jau netoli tas laikas, kada pareikalaus to žinoti ir iš paprasto mechaniko. Telivizija padarys pasaulyje dar didesnį progresą, negu kad radio, bet su televizijos aparatų įvedimu atsiras reikalas modernizuoti visus gyvenamus namus, kad elektros bangos nesipintų ir pagerinti daugelį kitų dalykų. Jau pirmas mokslininkų sprendimas, kad prieš televizijos įvedimą reikia apsivalyti nuo visokių vabzdžių. Tai ženklas, kad darbininkams televizijos priėmimo aparatai įsigyti dar daugiau pasunkės, negu dabartinis radio, arba netolimos praeities gramafonas. Su įvedimu televizijos aštrės ir santykiai tarp darbininkų ir kapitalistų, nes kiekviena naujai išrasta mašina pagimdo reikalą masinio produktavimo ir masinio tais išradimais naudojimosi. O dabartiniu laiku darbininkams neliko svajonės, kad jie gyvendami kapitalistinėj sistemoj galės naudotis ateities naujais išradimais, bet turės atsisveikinti ir su senai išrastais išradimais.

Pažvelgus 100 m. Atgal

Šiais metais liepos 21 dieną sukako nuo pirmojo Kanadoje pravesto gelžkelio. Pirmas Kanados gelžkelis buvo pravestas 1836 metais tarp St. John ir Lapraire miestelių, Quebeco provincijoj, ir turėjo 14 su puse mylių ilgumo.

Pirmas pasaulyje geležinkelio garvežis gimė Anglijoj. Kuomet garvežis buvo užbaigtas, tuomet prisirinko didžiausia minia žmonių pažiūrėti keisto sutvėrimo, ir stebėjosi kaip eis be arklių pagelbos. Visi žiūrėdami į keistą padarą šaukė: kad jis niekuomet nepajėgs iš vietos pasijudinti. Kada paleido garo inžiną ir garvežis pradėjo judėti pirmyn, t u o m e t žmonių minia pradėjo šaukti, kad tai "liucipierius" jau niekuomet nesustos.

Anglijoj pirma geležinkelio linija buvo nutiesta tarp Stockton ir Palyginas. Septyniems metams praslinkus buvo pravesta pirma geležinkelio linija Vokietijoj, tarp Nuremberg ir Furth.

Kanada pirmo inžino pati nesibudavojo, bet pirko iš Robert Stephenson kompanijos Anglijoj 1835 metais. Tas pirmas inžinas vadinosi "Dorchester" ir turėjo 13 pėdų ir 6 colius ilgio, 5 pėdas ir 6 colius aukščio. Ratai buvo mediniai su apkaustytais ratlankiais. Ištikrųjų, gal mažai kuo skyrėsi nuo žemaitiškų drobynų. Inžinas buvo kūrenamas malkomis.

Nesvarbu ant kiek tas traukinys buvo moderniškas ir patogus tam laikotarpiui, bet darbininkai negalėjo svajoti, kad jie kada nors galės tuo traukiniu naudotis. Tas buvo prieinama tik aukštai turčių klasei.

Šiandien Kanadoj yra jau pravesta geležinkelių desėktai tūkstančių mylių, bet vistiek darbininkai dar mažai gali džiaugtis, palyginus su 1836 met., kuomet buvo geležinkelio tik 14 ir pusė mylios.

Buržuazija džiaugėsi, kėlė didžiausias orgijas, kuomet pirmą kartą pasiekė Laprairie miestelį. Šiandien minint 100 metų nuo pirmo geležinkelio atidarymo Kanadoje, buržuazija vėl džiaugiasi, kad tas kūdikis išaugo į milžiną, kuris neša jiems neišpasakytus pelnus.

Daugelis darbininkų bebudavodami Kanados geležinkelius padėjo savo gyvastis ir prarado sveikatą, o ką jie iš to turi ir kuom gali pasidžiaugti? Šiais metais daugelis darbininkų ant C. P. R. geležinkelių dirba už $15.00 mėnesiui algos.

Tai ką reiškia darbininkams "svetima" nuosavybė, kuomet kai kurie ją taip šventai gina. Praėjo 100 metų, kur gi eina iš darbininkų pabudavotų geležinkelių nauda? Kodel darbininkai jais negali naudotis, o tik slaptai važinėja prekiniais vagonais? Laikas būtų pagalvoti kiekvienam darbininkui, ką reiškia tokie iškilmingi jubiliejai.

J. J.

Sudburio Mainierių Domei!

Nesvarbu, kurie esate unijistai ar ne, bet turite apsisaugoti sekančių šnipų: John Horrinen—finas, dirba mainose, Frank Sterbock—vokietis, dirba smelteryj, ir James Walonsky—ukrainas, dirba mainose.

Kol kas nepavyko gauti jų fotografijas, jeigu pavyks, tuomet bus patalpintos darbininkiškoj spaudoj. J. Horrinen buvo įsibrovęs į uniją, delto finai darbininkai šiek tiek nukentėjo. Ukrainai darbininkai taip pat nukentėjo, bet vokiečiai visai nenukentėjo.

Finlandiškas šnipas rašinėjo laiškus į A. D. Federacijos centrą, skundė unijos valdybą, būk visas valdybos sąstatas yra buržuazijos agentai, o be to yra ir šnipų. Tą biaurią propogandą vedė ir vietoj tarp darbininkų.

Dabar unijinis darbas persiformavo veikti ant kitų pagrindų. Del šios priežasties darbas šiek tiek buvo sustojęs, bet dabar visu tempu eina pirmyn. Paskutiniu laiku pradėjo smarkiai augti anglų skyrius.

Rugpiūčio mėnesyje Jungtinėse Valstijose bus unijų konferencija apdirbimui planų tolimesniam unijų veikimui. Sudburio 239 lokalas nutarė pasiųsti savo delegatą. Po konferencijos darbas eis visu smarkumu pirmyn.

Nežinia delko nieko nesimato spaudoj iš Timmins ir Kirkland Lake. Ten unijinis darbas gana smarkiai žengia pirmyn. Lietuvių, rodos, yra. Kodel neparašyti spaudon iš veikimo, iš ko galėtų pasimokinti ir kiti lokalai. Savaime aišku, pirma reikia priklausyti unijai. Stovintis nuošaliai nuo unijos, negali numatyti unijinio darbo.

Šiandien kai kurie nestoja unijon teisindamiesi: "Aš visuomet eisiu į streiką. Kam dar būtinai į uniją prisirašyti." Kitas teisinasi: "Baisu nustoti darbo." Kas gi ves į streiką, jeigu mes vienas ant kito žiūrėsim. Jau negimsta dabar toki pranašai, kurie vedė iš Egypto žamės. Viską turi patys darbininkai atlikti, ir nėra ko laukti. Kas link darbo nustojimo, tai tokia nuomonė yra didelė nesąmonė. Kodel gi tokie nepagalvoja, kad darbas greičiau mus nustos, negu mes darbo. Pažiūrėkite kiek tik iš lietuvių tarpo yra sergančių nuo to darbo. Ankščiau ar vėliau turės patys apleisti tą darbą, o sergančius, netekusius sveikatos pati kompanija nelaikys, išvarys iš darbo. Sveikus toks pat likimas laukia dirbant prie tokių sąlygų. Su tuo uždarbiu niekas nepajėgs senatvėj apsirūpinti, o be to, dalį sutaupų priseis daktarams atiduoti.

Laikas pagalvoti kiekvienam darbininkui kol sveikas ir stoti unijon. Kuomet uniją išbudavosime, tai nereiks pataikauti bosams ir prieš juos drebėti, kad neišmestų iš darbo. Darbo sąlygos bus žmoniškesnės ir nebus pavojaus sveikatai.

Unijistas

Kanados Ministeris Lankėsi Lietuvoj, Dabar Maskvoj

Maskva, liepos 21.—Kanados prekybos ir pramonės ministeris W. D. Euler, lankydamasis po Europos valstybes prekybos ir pramonės reikalais, buvo užvažiavęs ir Lietuvon. Kokie jo pasitarimo rezultatai buvo Lietuvoje, tuo tarpu dar nežinome.

Dabar W. D. Euler su savo pagelbininku, aeroplanu atvyko į Maskvą apdiskusavimui su sovietų valdžia galimumų prekybos su Kanada.

Iš Lietuvos Žmonės

DR. ŠLIUPAS IR S. L. A. CLEVELANDO SEIMAS

Sąrišy su SLA penkių dešimčių metų gyvavimo jubiliejiniu seimu, buvo pakviestas dr. Jonas Šliupas iš Lietuvos, kaipo minimos organizacijos įkūrėjas. Clevelande SLA seimo metu 22 d. birželio vakare, lietuvių svetainėje buvo suruoštos prakalbos, kuriose kalbėjo visi vadinami SLA veteranai. Kadangi buvo gana daug kalbėtojų, tai sunku būtų visų kalbos suminėti. Kadangi to vakaro svarbiausias kalbėtojas buvo dr. Šliupas, tai ant jo kalbos noriu šiek-tiek apsistoti.

Dr. J. Šliupas jau yra 75 metų senis, balsas duslus ir kalbėdamas dažnai padųsta, bet palyginus sulyg tokio seno amžiaus, tai neblogai laikosi. Šliupas, kaipo vienas iš senų Amerikonų, kalbėdamas prisiminė laikus, kada Amerikon atvažiavę lietuviai pradėjo organizuotis. Pirmose lietuvių organizacijose priklausė vien tik vyrai, moterys nedrįsdavo į susirinkimą ateiti ir imti balsą kalbėti. Tuo sykiu ir vyrų buvo tokia nuomonė, kad moterims negi vieta susirinkimuose, negi moterims kunigiškus pamokslus sakyti. Tai moterys ir sėdėdavo namie, kol pagaliaus kelios apšviestesnės moterys įsiveržė į organizacinį veikimą, paskui jas ir kitos pasekė

Dr. Šliupas kalbėdamas apie savo atvykimą pareiškė, kad jo misija yra kultūriška, demokratiška, bet demokratiškam Amerikos Lietuvių Kongrese nebuvo, o gal bijojo pasirodyti, kad neužrūstinus Lietuvos fašistų. Šliupas sako, kad Lietuva yra kaip tas supančiotas žirgelis ir tiktai Lietuvą gali atpančioti lietuvių demokratybė. Kad Amerikos lietuviai daug prisidėjo prie Lietuvos įkūrimo, taipgi dabar Amerikos lietuviai gali daug prisidėti nuėmimui pančių nuo Lietuvos.

Toliau kalbėdamas pareiškė, kad Lietuvos esanti nelaimė dygstantis aristokratizmas: Lietuvoj žmonės išėję mokslus, kelia galvas, visai nesiskaitydami su savo kaimiškose bakužėse gyvenančiais broliais.

Šliupas kaipo Etinės Kultūros Draugijos atstovas, tai jam rūpi, kad Lietuvos žmonės atpainioti nuo religinių žabangų. Jis nori, kad Amerikos lietuviai padėtų įsteigti laisvas kapines ir pabudavoti krematoriją. Dabar, sako, Lietuvoj sunku savo narius laisvos minties palaidoti, nes esame terorizuojami. Taipgi nori, kad sukelti pinigų, Lietuvoj įsteigimui laisvos mokyklos. Veltui Šliupo pastangos ir kalbos apie įsteigimą laisvos mokyklos. Lietuvoj nėra taip jau stoka mokyklų. Prie geros tvarkos jų užtektų. Tik reikia nugriauti fašistinę tvarką, kuri užnuodyja Lietuvos mokyklas fašizmo ir religijos nuodais. Tik įsteigus laisvos minties valdžią, bus visa Lietuvos mokykla laisva ir laisvos mokyklos klausimas bus išrištas. Dabar taip rodėsi, kad Šliupas , nors ir mokytas žmogus, kalba apie dalykus kaip iš atbulos pusės.

Šliupas nori matyti Lietuvos spaudą esant laisva, bet nori kad ir Prūsų Lietuva būtų prijungta prie Lietuvos. Baigdamas Šliupas savo kalbą pareiškė: "Mes kenčiame tikrąjį jungą, mes esame prislėgti. Mano troškimas išlaisvinti Lietuvą, kad nebūtų milijonierių, nebūtų vargšų, kad būtų visi pasiturinti." Žinoma, ir tą visą Šliupas nori atsiekti labai švelniai, gražiai, kaip jis pareiškė "tik be revoliucijos." Sulyg Šliupo kalbos norima, kad Lietuvos fašistai tiek pagerėtu ir užleistų vietą kokiai laisvai demokratijai. Lietuvos fašizmas su ginklu pasigrobė valdžią ir tik su ginklu jis bus nuverstas. Šliupas kaipo burzuazinės laisvamanybės atstovas, tai ir bijo revoliucijos, nes žino, kad revoliucija gali sunaikinti buržuaziją.

Kaip Šliupas per visą savo gyvenimą politines pažiūras keitė, taip ir ant senatvės nerodo aiškaus politinio pastovumo, lieka paprastas patrijotas.

P. Rimšos Dailės Paroda

Cleveland, Ohio.—Laike SLA seimo, iš Lietuvos atvažiavęs dailininkas P. Rimša per visą sąvaitę Carter viešbutyje laikė savo dailės kūrinių parodą. Visgi tos parodos perkėlimas ir užlaikymas kainuoja nemažai pinigų, o į parodą įžanga veltui. Tai reiškia, kad kas ją turi finansuoti, greičiausia Lietuvos fašistų valdžia tą remia, nes patsai Rimša kalbėdamas su žmonėmis labai giria Lietuvos gyvenimą ir sako, kad netiesa, ką čia laikraščiai rašo, nes ten taip nėra. Maisto produktai pigūs, sviestas ir pienas pigesnis, kaip čia ir maisto lig soties. Aišku, gerai gyventi valdininkams, bet ne valstiečiams ir darbininkams. P. Rimša labai nori, kad apie jo parodą, daug laikraščiai rašytų, ir girdėjau vienam asmeniui išmetinėjo, kad dar niekas Clevelande apie parodą neparašė. Kitam kokiam tai korespondentui atsinešęs iš angliškų laikraščių iškarpas ir gyrėsi, kaip puikiai apie jo kūrinius rašo ir, savaime aišku, nori kad kuo daugiausia rašytų.

P. Rimša yra talentingas dailininkas, jo skulptūriniai darbai labai gražiai padaryti, ypatingai man patiko mokykla, kuri vaizduojama kaip spaudos uždraudimo laikais Lietuvoj lietuvė motina prie ratelio mokina savo vaikučius skaityti. Taip pat gražus kūrinis artojas, tiktai kumelaitė labai kūda, net baisu žiūrėti. Kiti kūriniai, nežiūrint kad techniškai gražiai padaryti, bet neturi liaudies meninės reikšmės, kai kurie kūriniai religiniai ir patrijotiniai, kaip Vytauto medalijonai ir kiti tam pašūs.

Dar teko susitikti su žmogumi iš Lietuvos, tai Vilnių Vaduoti Sąjungos atstovas Uždavinis, kuris važinėjo po Ameriką su fašistine propaganda, neva tiksłu Vilniui vaduoti. Tik pradėjus su ponu Uždaviniu kalbėti ir užminus apie Lietuvą, tuojau iš anksto užginčyja, kad Lietuvoj taip nėra, kaip Amerikos lietuvių laikraščiai aprašo, Lietuvoj partijų visai nereikia, ten partija išaugs iš pačių Lietuvos žmonių. Taigi, sakau, ta Lietuvos žmonių partija jau auga pavidale valstiečių streikų. Žinoma, jis ir streiką savotiškai aiškina, sako, kad jie yra blogos valios žmonių sukurstyti. Lipant į svetainę laiptais, užklausiau,ar jūs rasite pasauly tokią šalį kaip Lietuvoj, kur per dešimtį metų būtų karo stovis ir karo teismai teistų savo krašto žmones, juk tas viskas ne prieš išlaukinį priešą, bet prieš savo piliečius? Į tą klausimą p. Uždavinis nemėgino atsakyti ir taip svetainėj tarpe žmonių susimaišėme ir pasimetėm vienas kitą.

V. R.

Nėr Atmatų Rinkėjų Sovietuose--Sako Lawrence

Hamilton, liepos 25.—Grįžęs iš Sovietų Sąjungos CCF partijos žmogus Sam Lawrence, Ontarijos prov. parlamento narys, pirmutiniame savo mitinge, Hamiltone pareiškė: "Hepburnas sako, kad nieko blogo nėra su Kanada, produkcija pakilo ant 8.6 nuošimčių, bet jie nesako, kad algos pakilo tik ant 2 nuošimčių. Čia kuomet produkcija kyla, tai sykiu kyla ir pragyvenimo brangumas. Rusijoj, kuomet produkcija kyla, tai darbo valandos eina mažyn ir greit jie dirbs po 4 ir 3 valandas į dieną. Tenai nėra maisto rankiotojų iš atmatų dėžių, kaip kad čia Hamiltone."

Tarp kitų įdomių dalykų Lawrence pareiškė, kad "darbininkai tenai laisvai kritikuoja valdžios ar fabrikų valdymo reikalus ar ką tik jie nori."

"Sovietuose produkcija pažengė ant tiek, kiek Anglijai užėmė 150 metų laiko tą atsiekti,"—sako Lawrence.

Šeimyna Seniau, Dabar Ir Ateityje

V. KAPSUKAS

(Tąsa)

ŠEIMYNOS RYŠIAI

Mylimąjį rinkdamasi, ji bus kaip ir vyras, laisva ir savarankė. Ji ne del turto jį rinksis ir ne del turto ją vyras rinksis: visiems priklausys tuomet lygiai visuomenės turtas. Rinksis tik delto, kad vienas kitam patiks, kad meilė juodu suvienys. Juodu susivienys, jokio leidimo, nė valdininko tarpininkavimo nereikalaudami, panašiai, kaip buvo pirmųjų krikščionių gadynėj. Tai nereiškia, kad tuomet bus uždrausta bažnyčios šliubas imti. Jei bus tokių žmonių, kurie to norės, galės tai daryti, tik negalės būti tai visiems priverstinas dalykas. Tai bus, kaip ir tikėjimas, kiekvieno sąžinės dalykas. Negalės būti prievartos nė tiems, kurie šliubą bus paėmę, kad būtinai kartu gyventų, kad ir jų meilė atšaltų ir norėtų jie persiskirt, galbūt, dargi su kitu ar kita gyventi. Mes žinome, kad tankiai taip būna, jos su vienu sugyventi negali, o su kitu kuopuikiausia sugyvena. Varu mylimas nebusi. Prievarta taip-pat nesulaikysi šeimynos nuo irimo. Ir dabar geriau sugyvena tos šeimynos, kur nėra prievartos, kur nežiūri vyras į moterį ir moteris į vyrą, kaipo į vergę ar vergą, su kuriuo, ką nori, tą gali daryti. Juo daugiau savarankumo ir laisvės, juo daugiau ir kits kito guodojimo ir meilės.

Socializmo visuomenėj nebebus tų ryšių, kurie šiandien laiko vyrą ir moterį krūvoj, jeigu dargi jiedu visiškai nebemyli kits kito. Moteris dabar tankiai nepameta vyro tiktai delto, kad nėra kur jai dingti; arba vaikų likimas riša, turtas . . . Socializmo visuomenėj, be namų rykų, drabužių ir kitų mažmožių, jokio turto nebus galima paveldėti. Vaikai vistiek bus visuomenės aprūpinti. Moteriškė taip-pat neliks gatvėj. Užtat ji visiškai savarankė darosi: atsiduoda tiktai tam, kurį myli, o ne už pinigų teka, ne už pinigus parsiduoda; negyvena taip-pat su tokiu vyru, kurį mylėt nustojo.

Vienok tai nereiškia, kad tuomet bus, kaip pirštinės mainomi mylimieji. Priešingai, tuomet kaip tik ir galės pražydėt tikra meilė, kits kito guodojimas, atsidavimas, kuris iki grabo lentos riš vyrą su moteria. Daug panašių pavyzdžių mes jau ir šiandien matome tarp laisvosios meilės šalininkų. Daugelis vyrų netiki tam dabar, nes jie yra perdaug ištvirkę ir tikros meilės nepažįsta.

Į lyties reikalavimų patenkinimą, žinoma, žiūrės tuomet ne kaipo į neišvengiamą piktą, o kaipo į paprastą prigimimo reikalavimą. Tai turi būti kiekvieno žmogaus privatinis dalykas, kaip ir kiekvieno kito prigimimo reikalavimo atlikimas. Žiūrės tiktai, kad tai niekam skriaudos neatneštų. Jei abiejų sutikime tai atliekama, nieks neprivalo į jų reikalus kištis, ir jokios apyskaitos nieks neprivalo niekam duoti. Teisingai sako Bebelis: "Kaip aš valgau, geriu, miegu, rėdausi—tai mano asmens dalykas; taip pat mano asmens dalykas ir mano santykiai su kitos lyties žmogum." Protas ir visapusiškas išsilavinimas, pilnas savarankumas daug geriau apsaugos vieną ir kitą pusę nuo tokių dalykų, kurie galėtų jai pakenkti, negu visokios pabaudos. Tuomet daug geriau, negu dabar, pažinos save vyrai ir moters, daug labiau rūpinsis savo pačių auklėjimu. Lyčių jungimasis pasidarys daug artimesnis prigimimui ir grynesnis. Jau vien del to, kad išnyks ta kvaila ir juokinga baimė kalbėt apie lyties dalykus, išnyks slėpimasi. Sumažės taip išsiplatinęs dabar, priešingas prigimimui jungimasi, nes tuomet nebereikės bijotis, kad perdaug vaikų nebūtų. Nebereikės taip-pat laukti, kada bus galima tiek uždirbti, kad vaikai būtų galima išmaitinti: visuomenė juos maitins. Nebereikės už pinigus parduoti savo kūno del duonos kąsnio. Nebebus metama gatvėn suvedžiotoji mergelė.

Sumažės lyties ligos visuomenė turės tuo pasirūpint, o sveikesni lyčių santykiai daug tam padės. Palengvės gal taip-pat moterų gimdymas: jau dabar yra tam tikrų išradimų padaryta; ateityje mokslas, be abejonės, da toliau nužengs.

(Bus daugiau)

Visos Kanados Darbininkų Sportininkų Suvažiavimas Rugpiūčio 1 ir 2 Dienomis, Finų Kempėj

SPORTO RUNGTYNĖS SKAITLINGAI DALYVAUS TORONTO LIETUVIAI JAUNUOLIAI

Toronto.—Rugpiūčio 1 ir 2 dienomis atsibus finų kempėje visos Kanados darbininkų sportininkų suvažiavimas. Suvažiuos sportininkai nuo Atlantiko iki Pacifiko vandenynų ir rungsis už visokios sporto rūšies Kanados čempijonatą.

Šeštadieny, rugpiūčio 1 d., 2 val. po pietų, prosidės sporto bėgimo lenktynės. Lenktynėse dalyvaus greičiausias Kanadoj Torontietis lietuvis jaunuolis A. Žizys, kuris yra laimėjęs Kanadoj ir Australijoj greitaus bėgimo čempijonatą. Taipgi bėgime dalyvaus lietuviai jaunuoliai E. Skinulis ir Anis Stukas.

Mėtime diskos, geležinės bolės ir jietės, dalyvaus lietuviai jaunuoliai P. Stukas ir B. Damošiūnas,

Ristynėse dalyvaus E. Skinulis, risis už Kanados čempijonatą.

Toronto lietuvių jaunuolių beisbolės tymas "Liths," kuris per du metu išlošė Kanados darbininkų sporto čempijonatą, dabar lošs su kitų miestų beisbolės tymais už šių metų čempijonato taurę ir už tą čempijonato darbininko metalinį biustą, kurį beisbolės tymas "Liths per du metu išlaikė.

Linkime mūsų jaunuoliams geriausio sporto rungtynėse pasisekimo.

Sekmadieny, rugpiūčio 2 d. atsibus finų kempėje žymiausi sporto rungtynių numeriai ir sykiu bus sportininkų piknikas. Piknikas ir sporto rungtynės prasidės 10 val. iš ryto. Raginami visi Toronto lieuviai dalyvauti šiame sportininkų piknike ir pamatyti mūsų jaunimo fizinės kultūros demonstraciją.

Lietuvių trokas į sportininkų pikniką veš sekmadieny, 10 val. iš ryto, nuo Gore Vale Ave.

Kai kas primeta, kad mūsų jaunuoliai nieko neveikia, dabar galėsite patys persitikrinti mūsų jaunuolių sportiškais gabumais ir jų veikla.

V. R.

Tikimąsi Bus Labai Didelis Taikos Kongresas

Paryžius, liepos 23.—Rugsėjo mėn. 3—6 dienoms numatytas pasaulinis taikos kongresas bus labai skaitlingas. Buvo nutarta šaukti Genevoj, Šveicarijoj, bet dabar pasirodo, kad Genevoj bus per maža patalpa ir todel manoma perkelti į Brusselį, Belgijon.

Mažiausiai 20 delegatų vyksta į tą kongresą iš Kanados. Delegacija išvyksta apie pusę rugpiūčio,—sako MacLeod, nacionalis organizatorius Kanadoj prieš karą ir fašizmą. ¾ milijono Kanados žmonių bus atstovaujama. Dabar šaukia konferencijas religinės, socialistinės, komunistinės draugijos pasaulinio kongreso reikalu. Jaunuoliai taipgi dalyvaus.

tų apie patraukimo atsakomy-

naktį dainavo nešvarias dainas.

Lietuvoje

SUDEGĖ TIRKŠLIŲ BAŽNYČIA

Tirkšliai.—Liepos 1 d. Tirkšliuose užsidegė medinis tvartelis. Oras buvo labai sausas, tad gaisrui plėstis buvo labai palankios sąlygos. Nors vietos gaisrininkai greitai atvyko ir sparčiai dirbo, bet gaisro sulaikyti nepavyko: išdžiūvęs tvartelis kaip matant sutirpo liepsnose. Jo kibirkštys pasipylė į visas puses. Mediniai namai ir stogai tokioj sausroj atrodė, kaip benzino tankai. Irpakako, kad žarija nukristų ant stogo, kaip namas tuojau paskęstų liepsnose. Viena kibirkštis pataikė į bažnyčios bokštą. Bokštas pradėjo rūkti. Gaisrininkų įtaisai nepajėgė išmesti tiek aukštai vandenį, ir bokštas užsidegė. Netrukus ugnis apėmė stogą ir sienas, ir bažnyčios vietoje paliko tik pelenų krūva. Bažnyčia buvo medinė, bet labai daili ir be to, naujai atremontuota. Nekuris bažnyčios turtas pavyko išgelbėti. Be bažnyčios dar sudegė apie 7 trobėsiai. Daugumas jų buvo apdrausti.

Gesinimo darbą trukdė seni ir pirmityvūs gesinimo įrankiai, stoka vandens ir nepaprastas karštis. Tačiau gaisrininkai karžygiškai gynė trobėsius nuo ugnies ir jiems pavyko jų daug atginti, kad ne jie, tai būtų sudegęs visas Tirkšlių miestelis.

Vienas žmogus, gesindamas savo namą, nukrito nuo stogo ir smarkiai susitrenkė. Jį reikėjo vežti į Mažeikių apskrities ligoninę.

NUBAUDĖ KELETĄ PREKYBININKŲ

Lietuvoj jau metai laiko kaip veikia kainų tvarkytojas. Jo neva tikslas yra apsaugoti piliečius nuo perdidelio plėšimo aukštų kainų iš prekybininkų pusės. Jie neva nusveria kiek prekybininkai turi imti už tam tikras prekes ir kiek jiems pelno pasilikti. Tačiau galintiems prekybininkams gerai pasipinigauti biznio negadina, bet retkarčiais ir nubaudžia. Šiomis dienomis keliolika prekybininkų nubaudė tas vadinamas kainų tvarkytojas už nieku nepagrįstą kainų kėlimą. Trijų Kauno sąsiuvinių dirbtuvių vedėjai buvo nubausti net po 100 litų už dirbimą sąsiuvinių, neatatinkančių n u s t a tytiems patvarkymams.

DEL CUKRAUS BRANGUMO NAUDOJA SACHARINĄ

Dabartiniu laiku Lietuvoje randasi du cukraus fabrikai, kurie užtektinai gali prigaminti Lietuvos gyventojams reikalingą kiekį cukraus. Tačiau del nepreinamų valstiečiams ir darbininkams cukraus kainų, didesnė dalis Lietuvos žmonių naudoja sachariną. Pereitais metais Lietuvoje veikė apie 20 sachariną gaminančių fabrikėlių, jie pardavinėja jį po 10 centų 100 štukų dežutę, bet pasirodo, kad ir tas Lietuvos gyventojams yra perbrangu, jie dar parsigabena kontrobandos keliu iš užsienio.

Nesenai buvo padaryta krata Klaipėdoje pas tulą Otto Saleski ir atrasta angliško sacharino 2,500 litų vertės. Saleskiui gręsia pabauda iki 10,000 litų.

JAUNALIETUVIAI KARTAIS PAVOJINGI PAČIAM SMETONAI

Smetonos apgynėjai jaunalietuviai birželio 12 dieną Mickevičiaus slėny sukūrė laužą ir laikė kalbas, deklamavo. Tos iškilmės buvo transliuojamos per radio. Vienas jaunalietuvis priėjo prie mikrofono ir padarė teigiamą pareiškimą apie Voldemarą. Tuojau per mikrofoną buvo paaiškinta, kad kalbėjęs kažkoks girtas rusas. Rytojaus dieną "Liet. Aidas" parašė, kad pašalietis Ignas Puikys norėjęs sudrumsti nuotaiką.

Smetoniniame liogeryje kilo del to incidento skandalas, bet kvotos metu paaiškėjo, kad tai yra Šančių jaunalietuvių buvęs sekretorius I. Puikys, sušukęs apie Voldemarą ir įvirtęs į degantį laužą. Vėliau Kauno komendantas jį nubaudė 2 sąvaites kalėjimo.

Visgi ir mažos vertės sušukimas Smetonai sukelia didelės baimės ir negreit apie tai spauda turi teisę parašyti.

NUBAUDĖ SMURTININKĄ DVARININKĄ

Rokiškis.—Birželio 15 d. Panevėžio apygardos teismas, Rokiškyje nagrinėjo Paliepio dvarponio Koscialkovskio bylą, kurioje dvarponis buvo nuteistas 6 metams sunkiųjų darbų kalėjimo ir jo tarnaitė pusantrų metų s. d. kalėjimo. Koscialkovskis, susitaręs su savo tarnaite, įsiviliojo į kambarį to pačio dvaro darbininkę ir ją nuskriaudė.

Koscialkovskiai seniau buvo labai turtingi ir garsūs Lietuvoje ir Lenkijoje, kur dabar jų giminė Lenkijoj ministeriauja.

PERKŪNAS UŽMUŠĖ ŽMOGŲ

Alytus. — Alovės miestelyje liepos 2 dieną žaibas mirtinai sutrenkė 25 metų amžiaus žmogų, o kitus du su juo stovėjusius tik pritrenkė; jie buvo atgaivinti.

VOKIEČIAI TROKŠTA LIETUVIŠKŲ LITŲ

Klaipėda. — Tilžės vokiečių laikraštis "Tilsiter Allgemeine Zeitung" ragina gyventojus, kad kiekvienas turintis teisę peržengti sieną į Klaipėdos kraštą, gali pasiimti nedaugiau 5 markes. Tačiau atgal grįždamas į Vokietiją, likusius pinigus turi parsinešti ne markėmis, bet litais. Išeina, kad Vokietijos gyventojai raginami litus gabenti į Vokietiją.

LENKAI NUŠOVĖ LIETUVOS POLICININKĄ

Vilkaviškio pasienio bare, lenkų kareiviai nušovė Lietuvos pasienio policininką Andrių Lazakavičių. Pereitais metais tie patys Lietuvos pasienio policininkai skerdė Gražiškių valstiečius.

LIETUVOS ŽYDŲ VEDYBOS

Pagal pereitų metų Lietuvos statistinius davinius, tai pernai visoj Lietuvoj buvo 1,316 žydiškų vedybų. Apsivedė 1,316 žydų vyrų ir ištekėjo 1,323 žydų tautybės moterys, iš jų septynios apsivedė su lietuviais. Tačiau nieko nemini ar jos spiovė ant tikybų, o gal su nekuriomis katalikų kunigai turėjo didelio darbo iki įdėjo joms "dūšias."

KAUNO PONAI NESURANDA VIETOS LIGONINEI STATYTI

Senai jau eina ginčai kur statyti Kauno miesto ligoninę. Buvo pasiūlimų statyti net toli už miesto ant Neries kranto forte. Tačiau ministeriai susipažinę su ta vieta neišdavė leidimo, nes žemė drėgna ir atvežus ligonį iš provincijos daugiau kainuotų jo nuvežimas iš Kauno geležinkelių stoties į ligoninę, negu ligonio atvežimas geležinkeliu iš Šiaulių į Kauną.

Medicinos fakultetas siūlo statyti ligoninę Vileišio aikštėje.

ŽYMUS TAUTININKŲ SULAS NETEKO PROTO

Savo laiku buvęs Lietuvos šiaulių sąjungos organo Trimito redaktorius, vėliau Mūsų Rytojaus redaktorius, o paskutiniu laiku redagavo Lietuvos darbininkams peršamą laikraštį Darbininkų Balsą, A. Bružas susirgo proto liga ir tapo patalpintas psichiatrinėj ligoninėj.

Iš aukščiau paduotų, pirmiau jo buvusių užimamų laikraštyjoj vietų, matosi, kad A. Bružas buvo žymus Lietuvos fašistų šulas. Jis vis suplanuodavo planus kaip plėsti Smetonai palankią propagandą, o valdžios buvo finansuojamas, kad ne tik galėdavo įbrukti Lietuvos liaudžiai didelius kiekius pigios fašistinės medžiagos, bet iš to ir pats pasiliko turtingas. Kur Lietuvos fašistams prireikdavo plėsti savo propagandą, tai ten jie komandiruodavo A. Bružą.

Paskutiniu laiku jiems būtinai reikalas prisėjo pradėti demoralizuoti kylančius Lietuvos darbininkus, tai ir ten paskyrė A. Bružą, kuris redagavo du laikraščiu (vieną skiriamą Klaipėdos krašto darbininkams, kitą skiriamą Lietuv. darbininkams) neturinčius nė po tūkstantį skaitytojų, ir tuos pačius veltui išdalindavo. Laikraščių išleidimas atseidavo virš poros tūkstančių litų į mėnesį, o už prenumeratas nesurinkdavo nė šimto litų per mėnesį. Tačiau tas "gabusis" laikraštininkas palaikė iš trijų asmenų redakcinį štabą ir dar tas biznis jam buvo pusėtinai pelninigas.

Keli metai atgal, tą patį A. Bružą Smetona su propaganda buvo pasiuntęs į Ameriką.

ISPANIJOS LIAUDIES FRONTAS MARŠUOJA PIRMYN

(Atkelta nuo 1-mo puslap.)

Pirmesnioji Mūšių Eiga

Liepos 17 d. Ispanijos Morocoj sukilo karininkai fašistai ir karaliaus šalininkai (monarchistai), po obalsiu "Nuplauti gėdą nuo Ispanijos," kurią padarė pereiti rinkimai išrenkant respublikonišką liaudies valdžią, kurią fašistai vadina "raudona."

Generolai ir karininkai sukilo, bet kareiviai pasipriešino. Liaudis irgi pasipriešino. Prasidėjo mūšiai. Fašistiniai karininkai pergali ir užvaldo visą Moroco.

Liepos 18, karininkai paskelbė sukilimą pačioj Ispanijoj apie desėtkoj miestų: Madride, St. Sebastiane, Cadiz, Burgos, Barcelonoj ir kituos. Monarchistų vadai Catalonijoj pasiskelbė esą valdžia ir paskelbė karo stovį, prieš Ispanijos valdžios valią. Įvyko susikirtimai. Valdžia areštuoja fašistinius karininkus, kiti užmušti mūšiuose. Pradėjo veržtis Ispanijon iš užsienio, pabėgę po rinkimų fašistiniai elementai.

Liepos 19, karininkai daro sukilimus Malagoj, Ceutoj ir keletoj kitų miestų Viduržemio pajūry. Valdžia apšaudo sukilelius iš kanuolių nuo laivų. Dauguma laivyno palaiko valdžios pusę.

Liepos 20, valdžia paskelbia generalinę mobilizaciją nuo 18 iki 30 amžiaus. Apginkluoja civilius darbininkus ir valstiečius. Atmuša antrą pasikėsinimą fašistų užimti Madridą, Ispanijos sostinę. Monarchistai vėl paskleidžia propogandą per radio ir lapelius, kad jie kovoją už išgelbėjimą Ispanijos nuo kairiosios valdžios, nuo komunizmo.

Liepos 21, valdžia daugely miestų atmuša fašistų atakas. Fašistai užvaldo St. Sebastian miestą ir dvi šiaurines provincijas. Morocoj fašistai sušaudo šimtus karininkų ir kareivių, kurie nesutinka remti fašistų. Fašistai per radio ir lapeliai, grąsina išbombarduoti Madridą, jeigu Ispanijos valdžia geruoju nepasiduos. Anglija pasiunčia karo laivus į Ispanijos prieplaukas Anglijos piliečių paėmimui. Iki šiai dienai, apskaitoma užmuštų 25,000. Moterys apsiginklavę patruliuoja Madrido gatvėmis. Valdžia išmuša fašistus iš Toledo ir Seville miestų. Fašistai išbėgdami uždega La Linea miestą. Gibraltaras taipgi dega fašistų padegtas. Fašistai pasitraukia į Algerkiras. Malaga taipgi dega. Fašistai iš Cordobos šaukiasi pagelbos.

Liepos 22, sukileliai iš orlaivių paskandina tris valdžios laivus. Valdžia paskandino vieną sukilelių laivą. Rezignuoja Ispanijos valdžia ir susidaro kairesnė valdžia. Revoliucinė valdžia nuginkluoja fašistams pritarančias dalis ir apginkluoja daugiau darbininkų.

Liepos 23, sukilėliai bombarduoja Anglijos laivyną, už kurio bombardavimą ant rytojaus atsiprašė sukilėlių vadas generolas Francisco Franco, apdovanodamas bombarduoto laivo kapitoną kariškos garbės kryžium. Cordoboj fašistai valdžios apsupti. Pranešimai sako, kad 100,000 fašistų maršuoja į Madridą, dar atstume už 150 mylių. Valdžios kariuomenė užėmė 8 fašistų įsitvirtinimo vietas: Toledo, Guadalajara, La Linea ir kitus miestus. Fašistai išvyti į kalnus su dideliais jiems nuostoliais. Apie Liaudies Fronto valdžią, vis daugiau ir daugiau grupuojasi civiliai žmonės, pareiškė prezidentas Jose Giral, kad socialistų ir kitų progresyvių jėgos susijungia stipriau, negu kada pirmiau.

Liepos 24, fašistai vėl atakuoja Madridą iš aeroplanų. Revoliucinė liaudies valdžia grąsina fašistus sušaudymu 500 areštuotų fašistinių karininkų bei dvarininkų, jeigu tik jie bombarduos Madridą. Fašistai paskelbė, sudarę laikiną valdžią 8 provincijose, dar jų neužėmus. Fašistai skleidžia melagingus gandus, būk trys ketvirtadaliai Madrido ginkluotų piliečių esą su fašistais. Jie skelbia, būk 80 nuošimčių Ispanijos gyventojų stoja už fašizmą. Vokietija prisiuntė du karo laivu Ispanijos pakraščiuos, Francija pasiuntė 6 karo laivus, Italija 6, taipgi Anglija ir Amerika po keletą laivų. Pavakariui liaudies valdžia atmuša fašistų atakas nuo Madrido, fašistai bėga panikoj. Madride paleidžia dalį ginkluotos milicijos prie dienos darbo į fabrikus. Atimta iš fašistų Seville,—fašistų tvirtovė. Tūkstančiai kariuomenės išmaršavo iš Barcelonos užėmimui Zaragoza, paskutinės fašistų tvirtovės. Valdžia paskelbia pergalę ant fašistų visuose frontuose, apart Zaragoza. Sukilėliai melagingai skelbia, kad jie kontroliuoja keturius penktadalius visos Ispanijos. Sukilėlių komandierius generolas Mao paskelbė, kad Burgos mieste įsteigta laikina valdžia. Sukilėlių planai, badu išmarinti Madridą, nepavyko.

Liepos 25, valdžia pirmu kart po mūšio atidaro fabrikus Madride ir dalį milicijos pasiunčia darban, po fašistų sumušimo. Fašistai nebeturi progos skleisti melagingos propagandos iš Seville radio stoties, ką darė per keletą paskutinių dienų. Pereitą vakarą galutinai sumušti fašistai kalnynuose į šiaurę nuo Madrido, iš kur jie darė puolimus, ir tuom atidaryta durys į maisto provincijas. Tai buvo didžiausias mūšis iš viso sukilimo. Liaudies Fronto kariuomenė 112 mylių į šiaurę nuo Madrido nuvijo sukilėlius, užgriebdami nelaisvėn ginkluotus sukilėlius, 21 karininką, amunicijos, kulkosvaidžius, kanuoles, automobilius ir nemažai pinigų. Fašistai bėga į Portugaliją.

Liepos 26. Visoj pietinėj daly Ispanijos atsteigta normalė tvarka. Fabrikai paleidžiami darban. Tik Zaragoza, fašistų tvirtovė, tebėra fašistų rankose. Ginkluoti darbininkai ir liaudies fronto kariuomenė traukia į Zaragozą išmušti fašistus. Manoma, kad bus didelis ir sunkus mūšis, tačiau tikimasi pergalė bus liaudies fronto pusėj. Barcelonoj valdžia įsakė F. Lawtonui, elektros ir traukos kanadiškos kompanijos manadžeriui, paleisti darban gatvėkarius ir elektrą fabrikams. Kompanijos įstaigas stropiai kontroliuoja darbininkų komitetai. Išmokama pensijos žuvusių darbininkų šeimynoms. Įsakyta visiems fabrikantams išmokėti sąvaitės algas darbininkams. Paskirtas J. Iches priruošimui bylų areštuotiems sukilėliams.

Liepos 27. Guadarrama kalnuose, į šiaurvakarius nuo Madrido, fašistai galutinai sumušti. Kareiviai iš pakrikdytos fašistų armijos pereina į liaudies fronto pusę. Sudemoralizuoti fašistai bėga. Valdžios armija maršuoja linkui Zaragoza. Malagos provincijoj nukirsta elektros jėga miestams, kurie dar fašistų užimti. Būris fašistų buvo pasislėpę bažnyčioj, bet buvo užtikti, bažnyčia padegta ir sukilėliai suimti. Karo laivai bombarduoja iš Malaga dar tebelaikomas fašistų vietas. Bombų lietumi iš orlaivių bombarduojami ant Balearic salų fašistai laksto į visas puses. Sukilelių lauko štabas ties Segovia, pats praneša, kad kas tai nebegero atsitiko su fašistais ir, jei negaus iš niekur greitos pagelbos, išnyksta visi planai apie puolimą ant Madrido. Moterys su didžiausiu entuziazmu eina savanorės mušti fašistų šaukdamos—"Mirtis išdavikams," "Mirtis fašistams."

A.L.D.L.D. KETVIRTO RAJONO KOFERENCIJOS TARIMAI

Užgyrė Kanados Lietuvių Kongresą; Pasiskyrė Kvotą $200 Sukelti Del "Darbninkų Žodžio"

PASMERKĖ UŽEMECKIO KĖSINIMĄSI ANT "D. ŽODŽIO"

1) Sustiprinimui Rajono ribose veikimą reikia stengtis turėti organizatorių, kuris kartas nuo karto stengtūsi aplankyti kuopas.

2) Rajono komitetas turi imtis budrumo, aktyviai palaikyti glaudžius ryšius su rajone esančiomis kuopomis. Turi stengtis pakelti kuopų veikimą politinėj srityj ir apšvietoj.

3) Kuopos turi stengktis palaikyti ryšius su tarptautiniu judėjimu, nes toks ryšių palaikymas priduoda veikimui medžiagos, organizacijoms veiklumo ir supažindina su klasių kovos eiga.

4) Palaikyti draugiškus ryšius su opoziciniais darbininkais, kviesti juos į bendrą frontą prieš karą ir fašizmą.

5) Kiekviena kuopa kviečiama kreipti kuodaugiausia demesio į literatūros platinimą, ypatingai mažų bruožiūraičių, kurios pigios ir suprantamos kievienam skaityti. Kuopos turi pasirūpinti knygų, kad niekad jų nepritrūktų knygynuose. Kuopos turi tam tikslui išrinkti knygius.

6) Žinant, kad "Darbininkų Židis" dar neišsiverčia iš prenumeratorių sumokamos sumos, reikalinga jam suteikti finansinę paramą. Ateinančiam rudeniui Ketvirtas Rajonas užsidedame sukelti $200.00 aukomis ir gauti 50 naujų skaitytojų. Taip pat griežtai užprotestuojame prieš Užemeckio pasikęsinimą prieš "Darbininkų Žodį" ir pasižadame padėti finansiniai, kad mūsų darbininkiškas laikraštis vestų kovą su visais, kurie tik pamėgins jį nuskriausti.

7) Užgiriame Kanados Lietuvių Kongresą šaukiamą Lietuvos liaudžiai ginti, ir pasižadame kiek tik sąlygos leis pildyti visus Kongreso nutarimus.

8) Moterų organizavimo klausimu nutarta raginti kuopas kiek galint įtraukti į organizaciją didesnį skaičių moterų. Kviesti jas į valdybas, kur daugiau jų yra, palaikyti moterų sekcijas.

Mes prašome ir tikimes, kad Rajono Konferencijos nutarimus kuopos ims atydon ir praves juos gyveniman, kas pakels mūsų Rajono darbininkišką veikimą.

9) Rajono Konferencija išnešė dvi protesto rezoliucijas: viena pasiųsta prieš kruvinus Lietuvos valdžios žygius A. Smetonai, kita Albertos provincijos premierui prieš laužymą civilinių laisvių Albertos provincijoj.

Įgaliotas rezolicijas pagaminti

P. Joneliūnas

Iš A. L. D. L. D. Ketvirto Rajono Konferencijos

Liepos 19 dieną Edmontone įvyko ALDLD Ketvirto Rajono Konferenciją. Nors del geografinių sunkumų visų kuopų delegatai nedalyvavo, bet Konferencijoj tapo padaryta gerų nutarimų.

Atsilankiusieji Konferencijon Edmonotono SDKLSPD pirmininkas drg. Savickas ir drg. Karvelis pareiškė, kad jie iš savo pusės dės pastangas tas dvi draugijas tampriau surišti draugiškais ryšiais, nes iki šiol gerų draugiškų ryšių nebuvo, kas nesša žalos kaip vienai, taip ik kitai pusei.

Nuo šio laiko abiejų pusių draugai pasižadėjo užmiršti padarytas praeityj klaidas ir bendrai darbuotis darbininkų judėjime.

Iš Lethbridge 69 kuopos atstovo draugo P. Gavėno raporto paaiškėjo, kad ta kuopa veikia geriausia iš visų kuopų esančių IV Rajono rybose. Draugas pirodė, kad susirišimas su tarptautiniu judėjimu jų kuopai priduoda didelio aktyvumo.

Ketvirto Rajono sekretorius P. Joneliūnas raportavo, kad Rajono rybose randasi šešios ALDLD kuopos turinčios apie 100 narių. Edmontono kuopa turi virš 30 narių. Lethbridge kuopa turi 26 narius, bet ten draugai yra veiklūs, nes jie visas vedamas darbininkiškas kampanijas išpildo geriausia. Calgary kuopa iki šiol del nežinomų priežasčių silpnai progresuoja. Vancouver 45 kuopa turi ne visai mažai narių, bet dauguma kilnojasi į kitas vietas, tai yra ir trūkumų. Nanaimo, B. C. 173 kuopa narių skaičiumi maža ir su Rajono komitetu nepalaiko ryšių. Rajone jauniausia kuopa yra Evansburge, bet kuopa rodo nemažai veiklumo iš ko galima tikėtis susilaukti pavyzdingos kuopos.

Sekretorius savo plačiame raporte atžymėjo, kad kuopos nepakankamai rūpinasi darbininkiškos spaudos platinimu ir traukimu moterų į organizaciją. Rajone blogo veikimo vyriausia priežastis, tai nepasilaikymas draugų prie vienos vietos. Baigdamas savo raportą pažymėjo, kad šiais metais žuvo du draugai. Draugą Bronių Sodaitį sutrynė traukinys ir Jonas Merkys žuvo upės bangose, abudu yra aukos kapitalistinės sistemos žuvusius draugus Konferencija pagerbė atsistojimu.

Reporteris

Padėka Parėmusiems Kanados Lietuvių Kongresą

Edmonton.—Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. 4-tos kuopos vardu širdingai dėkojame visiems draugams, materialiai parėmusiems taip svarbų Kanados lietuvių istorinį darbą—Kanados Lietuvių Kongresą. Su parėmimu padėjote Lietuvos liaudžiai vesti kovą jai pasiliuosuoti iš po fašistinio jungo.

Sekantieji draugai aukavo: po 50 centų: P. Joneliūnas, V. Juodelis, S. Sapkauskas, J. Šližys, P. Zaleskienė, G. Zabiela, G. Kuprėnas, P. Baltrušis, V. Radžiūnas ir S. Lebetkevičius. A. Pašukonis paaukavo 30 c. Po 25 c. paaukavo šie: S. Kohut, S. Butėnas, V. Zaleskis, G. Sadauskas, J. Armonas, A. Grigas, S. Karvelis, J. Kirdeikis, J. Savickas, J. Šimonis ir P. Gavenavičius. Po 10 c.: F. Murauskas ir J. Jarašiūnas.

Kuopos Valdyba

Peace River Distrikto Naujakuriai Nori Atsiskirt

Peace River, Alta, liepos 24.—Tolimos šiaurės ūkininkai Albertos provincijoj, Peace River apylinkėj, kur mūsų korespondentas vadina "Rojumi," sukilo prieš Albertos valdžią ir reikalauja autonomijos. Sako, kad valdžia žiūri tik valstybinius mokesčius išrinkti, o ūkininkų reikalų visai nežiūri. Keliai esą blogesni už Ethiopijos kelius. Aberhartas prieš rinkimus žadėtą pažadą visai užmiršo. Gyventojai daugiausia naujakuriai.

Propoganda už atsiskyrimą eina po visą kraštą, laikomi mitingai, išrinktas specialis komitetas. Ruošiasi rinkti parašus ir siųsti į Ottawą. Ottawos valdžia nebūsianti priešinga tokiam jų žygiui.

PAGARSĖJĘS NARSUMU GELBĖTOJAS BE DARBO

Billy Bell, gelbėtojas Moos River užgriuvusių Robertson ir Scadding, trys mėnesiai atgal Nova Scotijoj, kur per 72 valandas be pertraukos gręžė skylę į mainas pas užgriūtuosius, šiandien vaikšto be darbo. Bell rašė laišką Scaddingui, kurį gelbėjo, prašydamas darbo. Bet tas atsakė, kad nieko negalįs gelbėti.

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

MAŽĖJA TRAKTORIŲ GAMYBOS ĮSLAIDOS

Birželio pirmomis dienomis Čeliabinsko Stalino vardo traktorių fabrikas pažymėjo savo fabriko atidarymo sukaktį.

Čeliabinsko traktorių fabrikas ne tik, kad žymiausias fabrikas Sąjungoj, bet žymiausias visame pasaulyje. Atidarant pirmąjį fabriko skyrių jame buvo panaudota 25 milijonų rublių vertės mašinerijos, vyrauja dirbtos Amerikoje, tarp mašinerijos buvo pastatyta 100 automatiškų mašinų.

Čeliabinsko traktorių fabrikas produktuoja didelio pajėgumo vikšrinius traktorius. 1934 metais fabrikas išleido 10,100 traktorių, kurie kiekvienas turi 60 arklių pajėgumo; 1935 m. išleido to pat pajėgumo 11,000 traktorių, ir šiais metais jis išleista 29,000 traktorių, pritaikinta tūkstančiui traktorių pritaikinta diesel motorui. Per pirmus tris metus fabrikas išleido daugiau 44,000 vikšrinių traktorių su 2,600,000 arklių pajėgumo. Per tą patį laikotarpį Stalinets—60 arklių pajėgumo traktorių gamybos išlaidos sumažėjo. 1934 metais kiekvieno traktoriui fabriko gaminimo išlaidos buvo 17,345 rubliai; nuo piūčio mėn. 1935 m. gamybos išlaidos nupuolė iki 11,971 rublio. Per paskutinių dviejų metų laikotarpį gamybos išlaidos sumažėjo daugiau 50 nuošimčių.

Šiais metais praplečiamas fabrikas ir numatoma metiniai pagaminti po 40,000 traktorių vietoj 115 per dieną.

UŽBAIGĖ SĖJIMO PLANĄ 100 NUOŠIMČIŲ

Su paskutine diena gegužės mėn. Sovietų Sąjungos sėjos planas buvo netoli užbaigos. Visariniais javais buvo apsėta 220,540,00 akrų žemės.

Kolektyvinės farmos apsėjo 190,000,000 akrų, valstybinis kolchozai apsėjo 13,962,500 akrų ir pavieniai valstiečiai apsėjo 3,715,00 akrų. Planas dar buvo neužbaigtas, bet pirmutinėmis dienomis birželio mėn. buvo išpildytas planas virš 100%.

Iš skaitlinių matosi, kad stipriausia yra prigijęs kolektyvinis ūkis ir silpniausia individualinis ūkis, kuris išpildė tik 46% numatyto plano, o tuo pačiu laiku kolektyvinis ir kolchoziniai ūkiai perviršijo 100% numatyto plano.

DARBININKŲ GYVENIMAS TOLIMOJ ŠIAURĖJ

Sovietų Sąjunga 1930 metais nupirko iš olandų kompanijos anglių mainas, esančias ant 78 paralėlės, arba 700 mylių nuo šiaurinio polio. Dabartiniu metu tenai gyvena 1,600 gyventojų. Šiaurės klimatas gana šaltas, bet del tos priežasties nebuvo nė vieno mirimo arba susirgimo. Ta vieta vadinasi Barentsburg.

Barentsburgas yra modeliu galimo tolimos šiaurės gyvenimo. Tenai randasi 27 mokyklinio amžiaus vaikai, kurie eina į specialę mokyklą ir 25 vaikai gimė praeita žiema. Mokykla ir vaikų prieglauda apšviesta dirbtinais kalnų saulės spinduliais. Tenai randasi orkestras, baleto ratelis ir koncertinis ratelis, kas suteikia darbininkams pasilinksminimą.

Kolonijos nariais yra 320 moterų, kurios dirba mašinistų, raštvedžių darbą ir nekurios dirba naujai pabudavotam restaurante.

Kolonija produktuoja nuo 1,500 iki 1,800 tonų anglių per dieną. Darbe 60 nuošimčių apėmęs stakanoviečių judėjimas. Žmonės gyvena garu apšildomuos ir elektros apšviestuos namuos. Vasaros metu bus pabudavota keletas naujų namų. Vasaros metu daugelis tolimos šiaurės Barentsburgo gyventojų važiuoja vakacijas praleisti į šiltąjį Krymą.

Montr

Sunkiai Susižeidė Draugas K. Kilikevičius

Pirmiau buvo rašyta "Darbininkų Žodyje," kad draugui J. Urbonavičiui veižiojant pieną tapo sužeista koja. Kompanija vertė draugą J. Urbonavičių grįžti darban, o ne, tai grąsino atleidimu iš darbo. Šiais laikais niekas nenori būti iš darbo išstumtu, tai drg. J. Urbonavičius paprašė drg. K. Kilikevičių užimti kelioms sąvaitėms jo vietą ir neduoti kostumeriams pakrikti, ką draugas ir apsiėmė padaryti.

Tačiau liepos 24 dieną, einant tas pareigas draugą K. Kilikevičių ištiko skaudi nelaimė. Jam einant su pieno buteliu, po lieptaus buvusioj slidinoj vietoj, parpuolė ir buteliui sutrūkus stiklai sulindo į dešinę ranką, žemiau alkūnės.

Susižeidimas buvo gana rimtas, nuvedus į drg. J. Urbonavičiaus gyvenamąją vietą šiaip taip pavyko sulaikyti kraujo bėgimą, kuris buvo labai didelis, kad net draugas buvo pradėjęs silpti. Po suteikimui pirmos pagelbos draugas tapo nuvežtas į ligoninę, kur susiuvo padarytas žaizdas su devyniais stičiais.

Draugas K. Kilikevičius yra vadas Montrelo lietuvių darbininkiško judėjimo, taipgi ir sekretorius šaukiamo Kanados Lietuvių Kongreso. Susižeidęs draugas rūpinasi Kanados Lietuvių Kongresu ir kenčia didelį skausmą, bet po kelių valandų teko patirti, kad jam esą kiek geriau ir tikisi užbaigti Kongresui pradėtą darbą, nes didesni reikalai atlikti, o Kongrese draugas sako, kad galėsiąs dalyvauti ir su viena ranka.

Mes Montrealiečiai ir kitų kolonijų lietuviai turime linkėti drg. K. Kilikevičiui greitai pasveikti, kuris yra didžiai brangus mūsų visam Kanados darbininkų judėjimui.

Jo artimas draugas,

U. J.

"Daily Clarion" Vajus Užbaigtas, Rinkimų Kampanija Pradėta

Gegužės ir birželio mėnesiais Kanados darbininkai turėjo didelę darbymetę stiprinimui "Daily Clarion" (Dieninis Trimitas). Visuose Kanados kampuose darbavosi keliolika tūkstančių darbininkų. Organizuotieji lietuviai neatsilikome nuo stiprinimo centralinio Kanados darbininkų organo "Daily Clarion."

ALDLD Montrealo kuopos taipgi dalyvavo šioje darbymetėje. Aldietės materys tam tikslui turėjo parengimą, kurio pusę pelno sumoje $18.11 paskyre "D. C." rėmimui. St. Laurent distrikte gyvenanti lietuviai vadovybėje ALDLD skyrių, suruošė šeimyniška vakarienę draugų Masevičių bute, kur draugai sukėlė $11.60, už ką širdingas a-

ETRAS

Jų Hu

Ką Sovietų Sąjungoje Teisia Bažnytinius ir Sektantus?

Pasaulinė buržuazija ir dva- ...ija šaukia per spaudą būk Sovietų valdžia persekioja ...ones už jų religinius įsitiki- ...nus ir daranti visokius spau- ...nus ir represijas religinių kul- ...tarnautojams.

Kad nemažai Sovietų Sąjun- ...je tarnautojų religinių kultų ...ja prieš liaudies teismą tas ...ybė. Bet juos teisia ne už tai, ...d je yra veikėjai ir organiza- ...riai religinių organizacijų, o ...ivirius prasikaltimus ir už ...ntrevoliucinį prieš valstybinį ...ikimą. Čionai eis visa eilės pri- ...dymų už ką Sovietų valdžia ...sia tuos "kristaus apaštalus,"

Montrealo Žinios

Sunkiai Susižeidė Draugas K. Kilikevičius

Pirmiau buvo rašyta "Darbininkų Žodyje," kad draugui J. Urbonavičiui vežiojant pieną tapo sužeista koja. Kompanija vertė draugą J. Urbonavičių grįžti darban, o ne, tai grąsino atleidimu iš darbo. Šiais laikais niekas nenori būti iš darbo išstumtu, tai drg. J. Urbonavičius paprašė drg. K. Kilikevičių užimti kelioms sąvaitėms jo vietą ir neduoti kostumeriams pakrikti, ką draugas ir apsiėmė padaryti.

Tačiau liepos 24 dieną, einant tas pareigas draugą K. Kilikevičių ištiko skaudi nelaimė. Jam einant su pieno buteliu, po lietaus buvusioj slidžioj vietoj, parpuolė ir buteliui sutrūkus stiklai sulindo į dešinę ranką, žemiau alkūnės.

Susižeidimas buvo gana rimtas, nuvedus į drg. J. Urbonavičiaus gyvenamąją vietą šiaip taip pavyko sulaikyti kraujo bėgimą, kuris buvo labai didelis, kad net draugas buvo pradėjęs silpti. Po suteikimui pirmos pagelbos draugas tapo nuvežtas į ligoninę, kur susiuvo padarytas žaizdas su devyniais stičiais.

Draugas K. Kilikevičius yra vadas Montrelo lietuvių darbininkiško judėjimo, taipgi ir sekretorius šaukiamo Kanados Lietuvių Kongreso. Susižeidęs draugas rūpinasi Kanados Lietuvių Kongresu ir kenčia didelį skausmą, bet po kelių valandų teko patirti, kad jam esą kiek geriau ir tikisi užbaigti Kongresui pradėtą darbą, nes didesni reikalai atlikti, o Kongrese draugas sako, kad galėsiąs dalyvauti ir su viena ranka.

Mes Montrealiečiai ir kitų kolonijų lietuviai turime linkėti drg. K. Kilikevičiui greitai pasveikti, kuris yra didžiai brangus mūsų visam Kanados darbininkų judėjimui.

Jo artimas draugas,

U. J.

"Daily Clarion" Vajus Užtęstas, Rinkimų Kampanija Pradėta

Rugpūžės ir birželio mėnesiais kados darbininkai turėjo didelį darbymetę stiprinimui "Daily Clarion" (Dieninis Trimitas). Visuose Kanados kampuose darbavosi keliolika tūkstančių darbininkų. Organizuotieji lietuviai neatsilikome nuo stipriausiomo centralinio Kanados darbininkų organo "Daily Clarion." Per ALDLD Montrealo kuopos taipgi dalyvavo šioje darbymetėje. Aldietės materys tam tikslui turėjo parengimą, kurio pelnas pelno sumoje $18.11 paskyrė "D. C." rėmimui. St. Laurent distrikte gyvenanti lietuviai vadovybėje ALDLD skyrių, suruošė šeimynišką vakarienę draugų Masevičių bute, kur draugai sukėlė $11.60, už ką širdingas ačiū dd. Masevičiams ir kitiems rėmėjams. Draugijos nariai-ės surinko ant blankų $22.03. Viso "Daly Clarion" paramai lietuviai sukėlė $51.74. Visiems aukavusiems ir darbavusiems del "Daily Clarion" Montrealo komitetas reiškia nuoširdžią padėką. Pavyzdingiausia vajuje darbavosi draugai-ės posenčaliečiai.

Užbaigus vieną didelę tarptautinio judėjimo darbymetę, pradėtas vajus rėmimui komunistų kandidatų provincionaliuose rinkimuose, kad išrinkus į Quebeco provincijos parlamentą. Tam tikslui A L D L D 47 kuopa užsidėjo sukelti $60.00 ir galimai darbuotis del draugų F. Rose ir E. Dube, kaipo savo klasės kandidatų išrinkimo. Tikiu, kad ALDLD 137 kuopa, kaipo skaitlingesnė nariais neatsiliks nuo 47 kuopos.

Šie rinkimai, tai bus darbininkų mobilizacija į revoliucinį judėjimą. Vietinis Komunistų Partijos Distriktas sutinka miliziniškas išlaidas, bet kada darbininkai tokius atsakymus duoda, tai rįžtasi visus sunkumus nugalėti ir pravesti mūsų klasės atstovus į tvirtesnę platformą iš kurios pasmarkintoms jėgoms galėtų vesti darbininkų mobilizaciją į kovas už savo klasės reikalus ir jų darbas gynime mūsų klasės interesų būtų keleriopai produktyviškesnis.

Visi, kas kuo galime remkime savo klasės reikalų gynėjus Komunistus kandidatus F. Rose, St. Luis distrikte ir E. Dube, St. James distrikte, kad jie po sekančių rinkimų atakuotų Kanados buržuaziją iš Quebeco Parlamento.

K. A.—R.

"Darbininkų Žodžio" Metinio Pikniko Prisiruošimas

"Darbininkų Žodžio" pikniko, rugpiūčio 8 d., prisiruošimas eina vidutiniai. ALDLD 47 kuopos narių susirinkime plačiai dikusuotas tas klausimas ir vieningai susitarta, del pikniko prisiruošimo darbuotis visiems nariams. Kuopa stoja Montrealo lietuvių organizac. populiarumo kontestan su kitoms organizacijoms, kurios geriausia pasižymės "D. Ž." rėmime. Menininkai ir žaidimų ruošimo specialistai darbuojasi, kad pikniką padarius įvairiausiu ir įdomiausiu.

Montrealiečiai ir kitų kolonijų lietuviai kviečiami dalyvauti didžiajame Montrealo lietuvių vasariniame parengime "Darbininkų Žodžio" Metiniame Piknike.

P. R. Komitetas

Padėkos Žodis Mane Sušelpusiems

Tariu širdingą ačių Montrealo L. S. ir D. P. D-jai už auką, kurią gauvau per draugą Lesevičių. Taipgi didelis širdingas ačiu draugijos nariams, kad mane draugai pagelbėjote, esantį tokioj sunkioj padėty ir sušelpėte ekonominiai.

Draugų ir draugių aukos daug prisidės prie mano sveikatos atgavimo už ką tariu ačiu ne tik draugijos nariams, bet aukavusiems ir pavieniams,visiems, kurie pareiškėte man užuojautą, kas pasiliks neužmirštamai mano širdyje.

Kada leis mano sveikata sugrįžti atgal pas jumis, tai stengsiuos kiek galėdamas atsilyginti su jumis brangūs draugai-ės, ir vėl sykiu su jumis dirbsiu pradėtąjį darbą.

Su draugiška padėka

D. Skardžius

Montrealo ir Apylinkių Lietuviams Užkvietimas

Kanados Lietuvių istorinis žygis, Kanados Lietuvių Kongresas Lietuvos Liaudžiai Ginti prasidės šeštadieny, rugpiūčio (August) 1 d., 2 val. po pietų D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo svetainėj, 2161 St. Catherine Str. East, Montreal, Que.

Montrealo lietuvių organizacijų delegatai paimkite tai domėn. O organizacijų nariai-ės ir nepriklausanti organizacijose lietuviai kviečiami dalyvauti ir išgirsti pareiškimus Lietuvos liaudies gynimo reikalu iš įvairių Kanados kampų lietuvių delegatų.

Pas Kongreso Šaukimo Komitetą yra užsiregistravę: Toronto 21 delegatas, Sudburio—5, Winnipego—2, Hamiltono, Stewart, Ont., Suv. Amerikos Valstijų ir kitų kolonijų.

K. Kilikevičius

Rinkimų Kampanijai Padaryta Gera Pradžia

Apdiskusavus p r ovincionalių rinkimų reikalą ALDLD 47 kuopa, liepos 23 dieną sušaukė masinį mitingą. Kalbėtojum buvo pakviestas draugas Lesevičius. Jis išaiškino ateinančių rinkimų svarbą, juose dalyvaujant, statant ir remiant komunistų kandidatus. Po prakalbos buvo duota įvairių klausimų, bei užmetimų. Visi nesusipratimai teigiamai išsiaiškino, Vėliau susirinkimo pirmininkas, A. Smetona pakvietė draugą M. Gudą, kuris trumpoj formoj nušvietė fašistinėse šalyse esamąją padėti, nurodydamas reikalingumą remti komunistinius kandidatus, kaipo darbininkų klasės kandidatus. Komunistai kandidatai pastatytieji šie: draugas F. Rose St. Louis distrikte ir F. Dube St. James distrikte.

Rinkimų propogandai vesti buvo atsikreipta kas gali tam tikslui aukoti savo dienos uždarbį. Į atsišaukimą atsiliepė šie draugai, paaukodami sekančiai: A. Šilinis $2.00, K. Kerbelis $2.00, J. Vilkelis $3.00, V. Bunkus $2.50, Tamošiūnienė $1.00, J. Kiveris $1.00, J. Micevičius $1.00, Milevičius $1.00, F. Bunkus $1.00, Kačiulis $1.00, J. Petronis $1.00, B. Juraitis $1.00, Burba 30 c., M. Gudas 25 c. Smulkių aukų surinkta 63 c.

Pasirodo, kad draugai ir draugės suaukuodami $19.18 padarė gerą pradžią, bet turime prisipažinti, kad dar kvotą neišpildėme. Pasistengkime, kad del finansinių kliūčių nesulaikytume vedimą propagandos ir kad tos kliūtys nepastotų mūsų kandidatų išrinkimui kelio.

M. Gudas

KONCERTAS

Kanados Lietuvių Kongresui pasibaigus, rugpiūčio 2 dieną, sekmadieny, 7 val. vakare, klubo salėje 2161 St. Catherine St. E., Kanados Lietuvių Kogreso Lietuvos Liaudžiai Gelbėti Komitetas ruošia koncertą.

Koncertan diena atsilankyti labai patogi.

Visus Montrealo lietuvius-es kviečiame kuoskaitlingiausia atsilankyti.

Šiame koncerte bus išduotas Kongreso tarimų sutraukos. Be to, pasimatysite su įvairių kolonijų delegatais bei delegatėms.

Įžanga veltui visiems.

Kviečiame **Komisija**

Kaip Žuvo Lietuviai Merkis Ir Ivanauskas

Pranešu visų žiniai apie Jono Merkio ir Kosto Ivanausko tragingą žuvimą British Kolumbijos sraunios upės bangose.

Mes praeitą pavasarį išvažiavome į British Kolumbiją aukso ieškoti. Keliauti teko nedidele valtele kur ir sutiko mus didelė nelaimė. Mums pravažiavus tarpeklyje vandens užlają apie 400 jardų už jos, privažiavom kampe bėgantį sraunų vandenį, kurį negalima buvo kitaip pervažiuoti, kaip laivelį traukti su virvės pagelba.

Mūs laivelis buvo be motoro, tai aš paėmiau už virvės traukti ir dar atėjo padėti traukti draugai K. Aleknavičius ir F. Staniulis. Mes trys traukėm už virvės, o J. Merkis su K. Ivanausku pasiliko laivelyje ir jį atstumdinėjo nuo akmenų. Kuomet privažiavome paskutinį kampą, tai vandens srovė pradėjo sukti laivelį į gilumą, kur buvo didelės bangos, mes trys laikydami už virvės stengėmėsi nepaduoti laivelį į bangas, bet ant nelaimės virvė trūko, jie yrėsi į kraštą, bet nepajėgė išsiirti ir tuo momentu juos vanduo nunešė į baisųjį vandenpuolį.

Aš su Aleknavičium ėjome paupiu žiūrėti tikėdamiesi juos atrasti ir beeidami susitikome tris draugus: K. Šiugždį, J. Klišą ir J. Kuktarą, jie jau buvo atradę mūsų laivelį ir iškraustę daiktus, kurie dar buvo, nes nekurie buvo pririšti, o drabužius ir valgomus daiktus negalėjom surasti. Apžiūrėjus viską, aš nuvykau į Prince George apie nelaimę pranešti policijai.

Ant rytojaus su dviem policininkais išvažiavome į nelaimės vietą jų ieškoti. Pavažiavus apie 100 mylių sutikome kitą policininką iš Fenly Fuorks važiuojantį jų ieškoti, nes jam ten pranešė apie nelaimingą įvykį. Jis sakė, kad buvo užvažiavęs į Nation river ir apžiūrėjo tą vietą, matęs tuos šešius vyrus su kuriais mes kartu važinėjom, bet nesą galimybės dabar surasti, nes esąs vanduo peraukštas.

Su manim kartu važiavusieji policininkai, išgirdę kito policininko tokį pranešimą, toliau nebevažiavo, bet sugrįžo atgal į Prince George. Sugrįžau su jais ir aš, bet neturėdamas iš ko pragyventi, susigavau prekinį traukinį ir leidausi toliau duonos kasnio ieškoti.

Tai matote draugai, koks mūs likimas ištiko prie šios išnaudotojų sistemos. Žmogus ieškodamas duonos kasnio leidiesi šimtus mylių į nežinomas pūstynes vandenimis, ieškodamas kokios tai laimės, rizikuodamas savo gyvybę ir, pagaliaus turi žūti.

Kartu buvęs, **F. Masiulis**

Ottawos Lietuviai Pasiuntė Smetonai Protesto Rezoliu.

Lietuvos Respub. Prezidentui
Antanui Smetonai,
Kaunas, Lietuva.

Mes, Kanados lietuviai, gyvenantieji jos sostinėj Ottawoj, liepos 20 dieną, 1936 metais, susirinkome 487 Arlington Ave. ir apsvarstėme gyvenančių Lietuvoje mūsų giminių ir tautiečių persekiojimus ir nekaltų valstiečių ir darbininkus žudymus, už tai mes griežtai protestuojame.

Kadangi dauguma iš mūsų esame prisidėję prie atstatymo nepriklausomybės, demokratiškos Lietuvos, todel ir reikalaujame iš tautiškos valdžios smurtu panaikintas piliečių teises grąžinti:

1) Lietuvoje panaikinti karo stovį,

2) Paliuosuoti visus politinius ir priešfašistinius kalinius,

3) Grąžinti laisvę: spaudai, žodžiui ir organizacijom.

Šalin kruvini darbininkų ir valstiečių žudikai! Šalin fašistinė diktatūra!

Lai gyvuoja demokratija!

Draugai-ės sukėlė aukų šelpimui Lietuvo politinių kalinių. Au kavo sekamai, po dolerį: Juozas Malinauskas, Liudvikas Galinskas, Roy Degutis, Mikolas Bielinis, W. Wiskowski, Leokadija Mačiukaitė ir 50 centų Zigmontas Bielinis. Viso $6.50.

Taipgi draugai nusiuntė Kanados Lietuvių Kongresui pasveikinimą su $3.00.

Komitetas

QUEEN MARY, ANGLIJOS LAIVAS SUMUŠĖ REKORDĄ

New York, liepos 27. — Didžiausias Anglijos laivas, neseniai pastatytas, šį ryta atplaukė į New Yorką 2 valandomis greičiau, negu francūzų laivas Normandie, tuom sumušdamas pasaulinį greičio rekordą, atplaukiant per 4 dienas ir 10 valandų. Laivas turi 1,018 pėdų ilgio.

JUOKAI

Pas Burtininkę

Burtininkė:—Dėk dolerį ant kortų, tai viską pasakysiu.

Kilbukas: Padeda dolerį.

Burtininkė: — Turėsi dideles iškilmes, daug žmonių sueis tave pagerbti.

Kilbukas:—Kada bus tos iškilmės?

Burtininkė:—Duok kitą dolerį, tai pasakysiu.

Kilbukas: Padeda dolerį ir laukia žadėtos laimės.

Burtininkė:—Kaip numirsi.

—o—

Po Išpažinties

Bagužis turėjo atkalbėti dalį rožančiaus už pakūtą prie šventos Magdės paveikslo, bet su ašarotomis akimis, atsitraukęs nuo spaviednyčios, priėjęs prie Marės paveikslo meldėsi.

Zosė atsiklaupus prie to paties paveikslo, atsidusus meldėsi: "Švenčiausia Marija atleisk ir man griekus."

—Ar tai čia šventa Marija,—paklausė Bagužis.

Taip,—atsakė Zosė.

—Tfiu . . . Dalį rožančiaus, kaip ant šuns uodegos numečiau.

B. A.

PIPIRNIČIA

LAIŠKAS PIPIRUI

Guodotinas Jurgi:—

Mes Ontarijos lumberdžekiai pakarnai tavęs prašome prisiųsti mums pipirų, nes jie mums labai reikalingi. Dalykas toksai: mes kas vakaras lošiame pokerį, o kadangi miške prie darbo per dieną nusikamuojame, tai vakare labai snaudulys ima, ir delto neišgalime geriausiam tikslui išmesti nors nikelį del darbininkiškų reikalų, nes snausdamas negi išloši. Taigi mielas Jurgi! Būk toks geras. Prisiųsk mums apsčiai pipirų, kad mes galėtume gerai nusičiaudėti, o tas pagelbėtų mums pabusti.

Be to, mes turime dar kitą smūtką. Patyrėme, kad draugas sužavėjote montrealietes, mes labai susirūpinome, kad nepražudytum pipirničios. Ypatingai būk atsargus su Agnieška. Sprendžiant iš jos svorio, gal ji ir nešlekta mergina, bet ištirk gerai, ar ji tikrai susižavėjo del jūsų puikios pavardės, ar del neįkainuojamo turto—Pipirničios?

Mes labai užjaučiame Agnieškėlę, del jos blogos laimės. Nabagėlė apėjo Montrealą, nesurado Jurgio ir dar ant pabaigos papuolė į policijos rankas, del tokio įvykio ir aš jaučiuosiu "broken hearted."

Su guodone

Senbernių Kandidatas

BĖDA, TAI VIS BĖDA

Prie kapitalistinės tvarkos konspiracija visada reikalinga. Mat, kad nei šiam nei tam, viešai išsiplepėjau visam svietui apie savo laboratoriją ir matomai tas viskas pateko į kokio smetonininko ausį ir tas melagingai pranešė tvarkos dabotojams. O tau žmogutį tai ir bėda.

Pereitos pėtničios naktį, kaip perkūnas pradėjo trenkti į Nepraustsnukio stubos duris. Draugas Nepraustsnukis su žmona ant to trenksmo pašoko iš lovos, apsivilkęs vienais naktiniais marškiniais, vaikai pradėjo šaukti, Nepraustsnukienė pažiūrėjo pro langą ir pamačius vyrų būrį sušuko, kad mus banditai ar kidnaperiai užpuolė.

Ką tu, sakau,—ant biednų žmonių tos profesijos žmonės nesikabins, jie ieško milijonierių.

Užmaukiau savo suciravotas kelines ant nuogų kiškų, priėjęs prie durų klausiu,—ko norit, kad tokį triukšmą darote? Už durų pasigirdo storas balsas:

—Policija! Greičiau atidarykite duris!

Atidariau duris, nagi įsivertė šeši dedektyvai su brauninkais ir klausia:

—Ar čia gyvena Jurgis Pipiras?

—Taip, čia. Kon norite?—užklausiau.

—Mums geras jūsų tautietis pranešė, kad turi įsitaisęs bravorėlį ir varai munšainą—dedektyvai stačiai atkirto.

—Nieko panašaus, aš jokios munšainės nevarau. Aš turiu įsitaisęs laboratoriją, kurioj darau visokius eksperimentus, kad pagaminti tokias dujas su kuriom būtų galima išnaikinti fašiszmą,—atsakiau aš.

—Mūsų šaly fažizmas yra legalus ir turi pilną laisvę. Net mūsų miesto majoras yra fašistas, todel jūsų priešfašistinių dujų eksperimentas yra prešvalstybinis—sukriokė storpilvis dedektyvas.

Kada policija pradėjo konfiskuoti mano laboratoriją, tai aš vis prašau, kad neuostytų ir neragautų mano chemiškų gaminių, nes aš pastebėjau, kad tarpe jų buvo ir fašistinio nusistatymo, tai pauosčius gali ant jų smarkiai paveikti, o tada dar ir man gali primesti žmogžudystę. Mano prašymo paklausė ir nei vienas neragavo. O laboratorijją susidedančią iš tuzino nuo pieno bonkų ir kelių gazinių paipukių, išsivežė į universiteto laboratoriją ištyrimui, pasakė,—plačiau pasiaiškinsi teisme.

Tai matot, kokios b ė d o s. Tiek dirbau per tris sąvaites, kad atėjus į Kanados Lietuvių Kongresą apsiginklavusiam priešfašistinėmis gazų bombomis. Štai, dabar viskas velniop nuėjo, o ką tu su jais, dar gali vaduojantis butlegerišku įstatymu nubausti.

Per tris sąvaites savo kūną, gyslas, kraują ir protą buvau įtempęs tam priešfašistiniam eksperimentui daryti, taip, kad nebuvo laiko nei į laikraštį pažiūrėti. Nagi, praėjus tam šturmui pasižiūrių į "Darbininkų Žodžio" Pipirničia, randu, kad manęs ten kokia storablauzdė Agnieška ieško. Buvau nutaręs visą amželį senberniu likti, bet dabar, kada mergina vyro ieško, tai kažin ar iškęsiu cnatlyvą gyvenimą. Su visa širdžia, plaučiais ir jaknomis tave saldžioj storablauzdė Agnieškėlė t r o kštu, trokštu pamatyti.

Giliai sujaudintas, jūsų nuolankus

Jurgis Pipiras

PETRAS

Jų Humanizmas

Už Ką Sovietų Sąjungoje Teisia Bažnytinius ir Sektantus?

Pasaulinė buržuazija ir dvasiškija šaukia per spaudą būk tai Sovietų valdžia persekioja žmones už jų religinius įsitikinimus ir daranti visokius spaudimus ir represijas religinių kultų tarnautojams.

Kad nemažai Sovietų Sąjungoje tarnautojų religinių kultų stoja prieš liaudies teismą tas teisybė. Bet juos teisia ne už tai, kad jie yra veikėjai ir organizatoriai religinių organizacijų, o už įvairius prasikaltimus ir už kontrevoliucinį prieš valstybinį veikimą. Čionai eis visa eilės prirodymų už ką Sovietų valdžia teisia tuos "kristaus apaštalus."

"Dieviški" Vagys ir Plėšikai

Kada Sovietų valdžia pravedė konfiskaciją buržuazijos, dvarininkų ir buožių turtų, bažnyčios ir sektų vadai išėjo prieš, pamatuodami, kad nuosavybė esanti "šventa", kad ji esanti nuo paties dievo. Bet pas tuos religinius vadus visai kitokia nuomonė, kaslink kolektyvų ir kolchozų nuosavybės. Kolchozų nuosavybę jie apšaukė esančia ne nuo dievo, ne "šventa" ir delto nesą nuodemės iš kolchozų vogti. Tokiu būdu iš anksto pateisino naikinimą visuomenės, kolchozų ir valstiečių turto, įvairūs bažnytiniai ir sektantiški aktivystai ,patys užsiima ir kitus žmones organizuoja tam darbui. Taip kaime V. Hava, Voronežo apylinkėj diakonas Ustinskis suorganizavo ištisą vagių šaiką, kuri pavogė iš vietinio kolchozo 120 pūdų kviečių. Koronevsko selsoviete, Dobrosko rajone aktyvus religinės organizacijos narys Kolomencev įsitaise už buchalterį į vietinį kolchozą ir išnaudodamas tarnybos padėtį su kitais savo pasekėjais vogė kolchozo duoną, o paskiau, kad padengus nusižengimo pedsakus, suruoše dokumentų išvogimą. Kolchozuose "Frunze" ir "Raudonas Krimas" vienuolė Džiuva, su savo seserimis, sistematiškai vogė duoną. Kolchoze "Raudonoji Pergalė" vogė duoną adventistai. Kolchoze "Atmintis Kuibiševo" vogė duoną ištisa vagių šaika, vadovaujama sektantiško vado Bočernikovo. Bugulminsko rajone popas Čirkovskis, savo cerkvėj buvo suorganizavęs ištisą vagių šaiką, kuri vogė kolektyvo turtą. Permsko rajone (Uralos) popas Glazkovskis su savo pagelbininkais buvo sutvėręs taipgi vagių šaiką, kuri plėšė atskirų darbininkų butus, vogė kolchozų arklius ir kitą visuomenišką turtą. Murmansko rajone operavo šaika, kuri užsiiminėjo vogimu kolchozų raguočių gyvulių. Priešakyje šios šaikos buvo popas Janovsky. Dagestano respublikoj (S. S.), vienas žydiškas rabinas buvo vagių šaikos aktyvių nariu, kuri užsiiminėjo gyvulių vogimu.

Vot už panašius toms "duchovnoms asaboms" ir priseina turėti atsakomybę prieš sovietinį teismą.

"Šventi" Paleistuviai ir Chuliganai Prieš Sovietinį Teismą

Nemažai sovietiškiems teismams priseina tąsytis su įvairiais paleistuviais ir chuliganais ir iš tarpo dvasiškių. Tą klausimą pakėlus reikalinga susipažinti su faktais. Štai jie:

Popas, Samodurovki kaimo, Peskovsko rajono, nemažai iš sakyklos apkaltines bedievius kaipo nemorališko gyvenimo vedėjus, išžagino pas jį dirbusią darbininkę mergaitę. Popas iš Baliklei kaimo, Inžavinsko rajono atvažiavęs į Tambovo miestą, prisivyliojo 12 metų berniuką ir išsivežęs į užmiestį bandė atlikti su juo "sadomišką" darbą. Nikotovsko rajone 1933 metais pasirodė nauja religinė sekta, žinoma, po užvardymu "teisingas kelias išsigelbėjimui." Sektos vadai pirklis Podubni ir buožė Sereda gundė savo pasekėjus atsisakyti nuo normalaus lytinio gyvenimo, o vieton to, užsiimti netikrais lytiniais susinešimais bei savižaga, tą savo chuliganišką propogandą pamatavo kaipo dievo norą ir "dievišką meilę."

Tambovo mieste provoslavų episkopas Smaragad bandė išžaginti savo bute vienuolę Krušariją. Popas Šuturovas, Orlovsko rajono, Čugadaevo kaimo, nusigėręs išžagino savo tarnaitę, o paskiau sumušęs privertė imti į burną jo lytinį organą.

Tokių, ir panašių faktų apie pasielgimus "dvasiškų asabų" galima būtų parodyti daugybę ir iš įvairių religijų, bet užtenka ir nurodytų, kad turėtų supratimą apie "dvasiškas fizionomijas" taip vadinamas "krikščioniškų avelių piemenis." Ar galima kaltint sovietišką valdžią, kuri patraukia atsakomybėn tuos morališkus išsigimelius? Kokiu būdu iš virš paduotų faktų apie patraukimo atsakomybėn galima daryti išvada, kad valdžia neva "persekioja" žmones už jų "religinius įsitikinimus?" Jeigu kaltinti sovietinę valdžią, tai tik tame, kad sovietiniai teismai kartais visiškai švelniai atsineša į tokius prasikaltmus šių morališkai nusigyvenusių žmonių. Taip kaime Staro-Monbinskom, Udmurskoj AS SR 1935 m. liaudies teismas nuteisė popą Kašiną už išžaginimą tarnaitės 20 rublių piniginės pabaudos tuo laiku, kuomet tas išsigimėlis buvo užsitarnavęs aštrią bausmę.

Nemažai yra atsitikimų publiško chuliganizmo, kuri atlieka "dvasiški tėveliai." Špikulovo kaime, Špikulovo rajone popas Bogoiavlenskis "kristaus gimimo" diena nusigėrė iki proto nustojimo, o paskiau gatvėje darė visokius chuliganiškus darbus ir blevizgojo. Nuvestas į policijos stotį nei kaip nenurimo, o visą naktį dainavo nešvarias dainas.

TORONTE

KAIP VALDŽIA UŽLAIKO TORONTO PRIEGLAUDĄ

"Daily Clarion" korespondentas rašo: "Dvi riekutės apipelėjusios duonos, du šmotukai balonės ir šaukštas šutintų daržovių be cukraus, tai pusrytis visiems bedarbių prieglaudos gyventojams." Apžaliavusi pelėsiais duona esanti kiaulėms netinkama, ne tik žmonėms. Leeds, 88 metų senelis, prieglaudos gyventojas pareiškė, kad duona surenkama iš restaurantų ir viešbučių, sena sudžiūvusi. Ją pečiuje atšutina ir maitina bedarbius. Tokia duona greit pelėja, ypač vasaros karščiuos.

Sako, kad kiekvienas prieglaudos name esantis, mažiausiai vienam kartui pavalgyti per dieną pasikalėdoja, kitaip ilgai negyventų.

Nusirengdamas turi dėti drabužius ant žemės, pakabų nėra. Viską turi laikyti ant savo pečių, ką turi, ir išeidamas turi neštis, padėjimui vietos nėra. Net ir vaistų buteliuko nebeatgavo, kuri buvo užmiršęs išeidamas. Gulti turi eiti nuo 8 val. vakaro, o kelti 5 val. ryte. Tai biauriausios, tiesiog nežmoniškos gyvenimo sąlygos valdžios užlaikomoj vietoj del pavienių vyrų bedarbių Toronte.

Unijų Stiprinimo Klausimas

Gal iš visų Toronto lietuvių bus geriausia organizuoti darbininkai, dirbantieji siuvimo industrijoj. Jie beveik organizuoti 80%. Tačiau tarp jų yra ir nemažai nesusipratimų. Nesusipratimų pagrindinė priežastis kyla delto, kad dauguma įstojusių unijon draugų ir draugių nesistengia pažinti gilesnes unijų užduotis, o pasitenkina tik į unijas įstojimu ir reikalauja savo reikalų patenkinimo. Būtų labai teisingai, jei jie organizuotai reikalautų darbo sąlygų pagerinimo iš bosų pusės, bet dažniausia barasi tarp savęs ir vėliau reiškiami nesutikimai tautos prieš tautą,

Labai klaidingas toks įsitikinimas, manančių, kad įstojau į uniją, užmoku narines duokles, ir jau iš savo pusės atlikau visas reikalingas užduotis. Tikrumoje narys-ė įstoję į uniją tai tik papildo kovotojų eiles už darbo sąlygų pagerinimą, o darbo sąlygų pagerinimui turi visa unija kartu kovoti. Jei narys nedalyvauja susirinkimuose, neorganizuoja daugiau darbininkų, tai jeigu ta unija turės ir geriausius organizatorius, ji bus bejėgė atsiekimui savo tikslo. Ką gali reikšti tokia unija, kurios nariai neva moka narines duokles, bet jie dirbtuvėse nekovoja už prisilaikymą unijos nustatytų taisyklių, o jas ardo, įvairiais būdais nusileisdami bosam? Juk unijų komitetai negali visų nubausti. Tokius netobulumus gali išnaikinti tik visi unijų nariai, o ne jų komitetai.

Taipgi kitas labai svarbus apsileidimas pastebimas tarp Toronto lietuvių unijistų, tai nedalyvavimas bendrose darbininkų kovose. Kuomet būna kokia demonstracija reikalaujanti pagerinimo algų arba panaikinimo bedarbės, tai mūsų unijistų beveik nesimato tokiose demonstracijose. Kurie mano, kad jiems "per žema" stoti į reikalaujančių ekonomines sąlygas pagerinti demonstruojančių darbininkų eiles, tai tokie kartu silpnina ir pačią uniją. Visi žino, kad kriminalinė 98 sekcija buvo nušluota pagelba masinio spaudimo. Darbininkų algų pagerinimas ir galimas tiktai tokių keliu.

Unijistai turi žinoti, kad duoklių mokėjimas unijoms reikalingas del vedimo organizacinio darbo, o pats unijos gerumas ar blogumas pareina ne tik nuo valdybos, bet ir nuo narių aktyvumo unijose. Turi suprasti, kad bendri visų darbininkų spaudimai, laike didelių demonstracijų ir mitingų padaro didelę spaudimo įtaką į kapitalistus, iš ten jie sprendžia masių opiniją ir daro išvadas ar dar galima kapoti algas, ar reikia pagerinti darbininkų būklę. Tokiuose spaudimuose unijistai turi pasilikti ne eigos stebėtojais, bet tos eigos organizatoriais.

Daug laiko praleidžia lietuviai unijistai bepeikdami unijų tvarką ir besmerkdami visokius netobulumus, bet mažai kreipia į bendras diskusijas unijiniais klausimais. Galėtų nors kartą į mėnesį sušaukti bendrus visų Toronto lietuvių susirinkimus ir diskusuoti kaip tuos netobulumus prašalinti ir tuo būtų kaipo pavyzdys darbininkų organizuotumo kitiems, neorganizuotiems darbininkams.

Beveik visi pripažįsta, kad unijos reikalingos, nes be unijų siuvėjams algos visiškai būtų palikę žemos, bet visa bėda tai, kad jie nesistengia kolektyviniu būdu tas unijas gerinti, o tik už sienų kritikuoja unijų netobulumus. Tokie elgėsiai neina prie unijų stiprinimo, bet prie unijų griovimo. Iš unijų stiprumo ar silpnumo niekas kitas nenukenčia ar laimi, kaip tik tie patys siuvėjai. Žinoma, kad organizuoti darbininkai jiems linki nepralaimėjimo, bet laimėjimo.

Laikas unijistams susirūpinti tuo klausimu, nes tas klausimas jų ekonominio gyvenimo ateitis, ir tą dalyką reikia pradėti viešai diskusuoti, kame ras didžiausios paramos, kitų darbininkų tarpe.

Tėmytojas

SDKLSPD CK 3-jų Mėnesių Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos draugijos Centro Komiteto Revizijos Komisija pertikrino Centro Komiteto knygas ir pagaminus platų raportą išsiuntinėja į kuopas (kas tris mėnesius), taipgi trumpai sutraukus paduodame ir į spaudą

Pajamos

Balandžio mėnesio	$ 380.00
Gegužio mėnesio	346.96
Birželio mėnesio	369.90
Per tris mėn. pajamų	1096.86

Išlaidos

Balandžio mėnesio	260.68
Gegužio mėnesio	288.00
Birželio mėnesio	409.50
Per tris mėn. išlaidų	958.18
Balandžio 1 d. buvo	5286.72
Pridėjus 3 mėn. pajam.	1096.86
Viso	6383.58
Atėmus 3 mėn. išlaidas	958.18
Draug. pinigų randasi	5425.40
Pridėjus iždin. kauciją	200.00
Viso	5625.40

Kontrolė:

P. Pajuodis
J. Kevėža
K. Gencevičius

Artėjant Metiniam "Darb. Žodžio" Piknikui Toronte

Kaip jau buvo pranešta, torontiečiai ruošia metinį pikniką "Darbininkų Žodžiui" rugpiūčio 9 d. Manoma, kad bus didžiausias piknikas iš visų ruoštų piknikų. Draugės ruošiasi organizuotai padėti pikniką padaryti sekmingu ir įdomiu.

Bus Svečių Iš Aplinkinių Miestų

Draugė Dabrovolskienė lankėsi pas pažįstamus svečiuose Glencoe apylinkėj. Pasakoja, kad prižadėję atvažiuoti piknikan P. Merkis, Glencoe apylinkės lietuviams gerai žinomas. P. Merkevičius, torontiečiams gerai žinomas, taip pat bus daugiau tos apylinkės lietuvių. Taipgi manome, kad bus iš Londono, Guelph, Hamiltono ir kitų vietų. Laukiame svečių ir iš Montrealo.

Laukiame Svečių Iš Amerikos

Pereitais metais "Darbininkų Žodžio" piknike turėjome svečių iš Amerikos. Tikime, kad ir šiemet atvažiuos. Kviečiame draugus detroitiečius, rochesteriečius, čikagiečius ir iš daugelio kitų vietų.

Kaip amerikiečiai, taip Kanados tolimesnių kolonijų draugai turėsite progos pasisvečiuoti pas torontiečius, atlankyti gimines, pažįstamus ir susipažinsite su daugeliu lietuvių.

"D. Ž." Administracija

Atvras Laiškas Kanados Lietuvių Kongresui

Brangūs draugai ir draugės!

Aš sveikinu visus delegatus dalyvaujančius Kanados Lietuvių Kongrese tikėdamas, kad jūs tarsite galingą žodį už brangios mums Lietuvos žmonių laisvę ir pasmerksite fašistinius smurtininkus, kurie klastingu būdu nuvertė Lietuvos žmonių išrinktąją valdžią ir nužudė nevieną nekaltą žmogų.

Pasmerkite fašistų įvestą karo stovį ir karo teismus, kas trempia Lietuvos žmonių teises. Jie uždarė darbininkų profesines sąjungas, įvedė nežmonišką karo cenzūrą ir davė valią visokiems apskričių viršininkams, policijos vadams, karo komendantams, janalietuviams ir kitokiems tipams, kurie žmones be jokio teismo ir kaltės įrodymų grūda į kalėjimus.

Kongreso dalyviai išneškite protestą prieš kruviną Smetonos kliką ir jo militarišką diktatūrą, kuria remiantis jie šaudo Lietuvos nekaltus valstiečius ir darbininkus vien už tai, kad valstiečiai pareikalauja geresnio atlyginimo už produktus, o darbininkai didesnio atlyginimo už darbą.

Kongreso dalyviai turėtų vienbalsiai atmesti ir nepripažinti tą nesenai išrinktąjį vadinamą seimą, reikalauti paskelbti teisėtus seimo rinkimus, kuriuose laisvai Lietuvos žmonės galėtų statyti seiman kandidatus ir nustatyta steigiamojo seimo tvarka už jos laisvai agituoti.

Taipgi Kongreso dalyviai, gal tarsite šodį ir Kanados lietuvių darbininkų reikalu ir surasite būdus prieiti prie didesnės vienybės per ką pasidarytume stipresni, atsparesni prieš kapitalistų išnaudojimą ir prieš karą ir fašizmą.

Jonas Martinonis

Rinald, Man.

Maskva, SSRS, liepos 27.—Sovietų Sąjungoj dabar yra 24,-000 moterų daktarų. 1914 metais moterų daktarų buvo tik 2,000.

Visi Ruoškitės "Darbininkų Žodžio" Metinin

PIKNIKAN

RUGPIŪČIO 9 DIENĄ, SEKMADIENY
PIKNIKAS RUOŠIAMAS WESTONE, PRIE
DRAUGŲ MASIŲ FARMOS

Ruošiama visoki žaidimai. Bus duodami Praisai.
Draugės torontietės ruošiasi organizuotai padėti
pikniką padaryti kuoįvairiausiu.

Turėsite gerą pramogą ir paremsite savo laikraštį.

Iš kalno kviečiame visus ruoštis.

JAU 37 AREŠTUOTI "ŽMOGVAGYSTĖJ"

Mimico, Ont., liepos 27,—Dar vieną areštavo H. Higgins, priedu prie 36 areštuotų bedarbių streikierių prieš pašelpų kirtimą. Visi jie kaltinami žmogvagystėj ir nelegalių susirinkimų laikyme.

Higgins paleistas po užstatu $2,000.

ŠAUKIAMA NACIONALĖ CCF KONVENCIJA

Toronto.—Rugpiūčio 4 d., Toronte, King Edward viešbuty įvyks CCF nacionlė konvencija, kur suvažiuos Co-operative Commonwealth Federacijos atstovai iš visos Kanados.

Nacionaliai CCF vadai labai susirūpinę, kad vakarinės provincijos jų nėbeklauso ir stoja už suvienytą frontą.

Winnipegiečių Žiniai

Roland, Man.—Man teko dirbti su winnipegiečiais visuomeniniame ir politiniame darbe bendrai, sudarant bendrą frontą teko šaukti du kart masinius mitingus, bet pasitaikus skubiai progai, turėjau apleisti Winnipegą, tai nesuspėjau su draugais darbu atsiskaityti ir liko neperduoti bendrų susirinkimų protokolai. Pranešų visų žiniai, kad reikalui esant tuos nutarimus gausite pas draugą A. Urboną, 463 Magnus Ave.

Taipgi pranešu, kuriems reikalinga mano antrašas, tai kreipkitės sekančiai: J. Martinonis, Box 108, Roland, Man.

Nekurie Winnipego lietuviai bedarbiai prašė manęs parašyti, kaip šimet atrodo javai, ar bus gera piūtis ir kiek mokės farmeriai už darbą. Turių pasakyti, kad nuo Winnipego iki Rolandui daugiau šešiasdešimts mylių, tai metai atrodo neblogi, visur javai geri, ypatingai apie Rolandą. Viena, tai blogai, kad dabar farmeriai dar daugiau išnaudoja darbininkus, negu kad pirmiau išnaudodavo. Reikalauja dirbti po 16 valandų į dieną, o atlyginimas visai mažas. Prie šieno valymo moka po dolerį į dieną, bet rytais ir vakarais reikalinga padėti gyvulius apžiūrėti ir atlikti kitus ūkio darbus.

Rolando apylinkės farmeriai turėjo savo mitingą ir apsvarstė kiek mokėti laike javų valymo, tai nusprendė, kad už javų statinėjimą mokėti pusantro dolerio į dieną, o javų kūlimo laike ne daugiau dviejų dolerių į dieną, o mažiau, tai gali mokėti kiekvienas, bile tik gaus darbininkų. Tai tokie dalykai pas farmerius Rolando apylinkėj.

Aš prašau, kad iš kitų provincijų bei miestelių lietuviai dirbantieji ant farmų atsilieptų, kiek tenai moka, nes daug lietuvių dirba ant farmų Saskatchewano ir Albertos provincijose, tas labai įdomu žinoti, nes dauguma žinodami padėtį, žinotų kur važiuoti ir kur nevažiuoti prekiniu traukiniu darbo ieškoti.

Turiu priminti manantiems važiuoti ieškoti darbo žiniai, kad Rolando apylinkėj kviečius pradeda piauti liepos mėn. pabaigoje, tai atvažiavę pirmą dieną rugpiūčio mėn. gausite darbo prie kviečių statinėjimo.

Jonas Martinonis

VĖL KALBA APIE VERGIJOS KEMPIŲ ĮVEDIMĄ

Tik su 1 d. liepos buvo uždarytos visos kempės, kur dirbo pavieniai vyrai už 20 c. į dieną. Dabar darbo ministeris Rogers pareiškė, kad už mėnesio bus registruojami visi žmonės gaunanti pašelpas ištisai Kanadą. Jeigu rasis reikalas, tai būsią atidarytos kempės, tik jau kaipo lavinimo kempės, kaip kad Anglija turi. Tik nepažymėjo, kiek bus mokama už tą "lavinimą." Amatų lavinimas neišriš bedarbės klausimo, nes daug senų darbo specialistų be darbo.

Vienas aišku, kad po registracijų seka pašelpų kapojimas.

UŽBURTAS RATAS

Vilnius.—Diena gena dieną. Ir kaip-gi panašios visos dienos. Krizė brėžia ratą. Rytojus neatneša naujų tikrų vilčių. Visas gyvenimas kritinėja iš duobės į duobę. Skurdas, vargas, analfabetizmo vaisiai regimi visur.

Gegužės mėnesį sulikviduota 11 krautuvių.

Gegužės mėnesį administracinės valdžios organai surašė už įvairius nusikaltimus 995 protokolus.

Gegužės mėnesį Greitoji Pagelba šaukta 562 atvėjais.

(Vilniaus Žodis)

LAIKO ŽYMĖ

Vilnius.—Trakų gatvėj staiga susmuko kažkoks praeivis. Pasirodė, tai esąs prekybos mokyklos obsolventas. Priežastis—badas.

Liudvisarų gatvėj apalpo jauna moteris Rent. Priežastis—badas.

(Vilniaus Žodis)

SOVIETŲ KONSTITUCIJOS PROJEKTAS

Tulas V. R., "Vilniaus Žodyje," valstiečių liaudininkų laikraštyj, aprašydamas Sovietų Sąjungos naujosios konstitucijos projektą, taip užbaigia savo straipsnį: "Šiaip ar taip, tai didelis ir reikšmingas žingsnis pirmyn, kuris rodo Sovietų Sąjungoj kylantį gerbūvį. Šis konstitucijos projektas gana palankiai ir buržuazinėse grupėse sutiktas. Konstitucijos būsimuoju įstatymu turės gražios progos kitų šalių komunistai pavaryti propagandos ir paieškoti savo įdėjų šalininkų."

FAŠISTŲ VADAI PABĖG[O] FRANCIJON; REIKALAU[JA] IŠTREMTI

Paryžius, liepos 24.—Bia[rritz] miestely, Ispanijos-Francijo[s] rubežy apsigyveno iš Ispa[nijos] pabėgę fašistų vadai: M. G[...] bles, J. A. Primo de Rivera, J. March.

Francijos komunistai rei[ka]lauja valdžios, kad jie būtų [iš]tremti iš Francijos, nes būd[ami] pasienyje komanduoja faš[istų] niams mūšiams Ispanijoj.

50,000 TURKŲ KARIUOMENĖS Į DARDANELUS

Istabula, Turkija, liepos 24.—Tarptautinė konferencija [...] niai svarstė, kas turi teisę [...] dotis Dardanelų perlaja ir J[...] dosiom jūrom. Per konferen[ciją] pripažintom teisėm, Turkija siunčia 50,000 kariuomenės [į] Dardanelų pakraščius.

SSRS PAKEISTA VALSTIE[ČIŲ ŪKI]NIŲ MOKESČIŲ TVARKA

Maskva, liepos 23. — Sovietų valdžia paskelbė, kad kolek[ty]viams žemės ūkiams pakei[sta] mokesčių tvarka. Vieton mo[kes]čių iki šiol imtų nuo tų me[tų] derliaus, dabar bus imama n[uo] praeitų metų. Tas pakeičia [ir] mokesčių tvarką, nes vieton m[o]kesčio grūdais, bus mokama p[i]nigais.

Zurich, Šveicarija, liepos 2[...] —Italijos ir Vokietijos fašis[tai] davė paramą Ispanijos faš[is]tams. Pamainų, Vokietijos faš[is]tai tikisi gauti Balearų salas [...] Ispanijos fašistų, jeigu jie l[aimės] mėtų. Salos yra svarbiu stra[te]giniu punktu per Viduržemio j[ū]rą prieš Sovietų Sąjungą.

BEŠIRDĖ MOTINA

Marion Shanks, moteris, lai[ke] pereitų didžiųjų karščių du sa[vo] vaikučiu, 4 ir 2 metų amžia[us] uždarė viršutinio aukščio ka[m]bary ir dar pririšo vaikus, pa[si]tenkindama savo pyktį, nubau[s]dama vaikučius uždarymu ka[rš]tam kambary. Tik kaimynas, ų[…] girdęs šauksmą vaikų, užėjo i[r] paliuosavo. Kada žmonės p[er] karščius miršta, tai ir šių vaik[u]čių laukė mirtis.

KVIEČIŲ KAINOS PAKILO IKI $1.39 BUŠELIS

Lethbridge, Alta, liepos 27.—Del sausros Kanadoj ir S. A. V. kviečių kaina bušeliui pirmos rūšies pakilo iki $1.39. Taip nuo ūkininkų atskaitoma po [...] centų nuo bušelio taksų.

ATIDARĖME ANGLIŲ BIZNĮ
161 Oak Str., Toronto Telefonas: EL 7636
TRINITY COAL AND COKE CO.
Savininkai: A. Undraitis ir E. Endriukaitis
Lietuviai, pirkite anglis pas lietuvius!
Užlaikome visų rūšių anglis. Geras patarnavimas. Teisingas svoris. Prieinamos kainos.
Gyvename 1000 Dundas Str. W.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Kaime Suhei Gai, Havskovo rajone popas Kurbatovas labai tankiai nusigeria ir daro visokius škandalus ir chuliganizmą gatvėje. Praeitų metų rugsėjo mėnesio, 6 dieną, batiuška prisigėręs išsitraukė į gatvę savo žmoną, valkiojo ją už plaukų ir su keiksmu mušė iki galų gale neįsimaišė sovietiška valdžia ir nesustabdė to škandalo. Kaime Tretiekach, Poskovsko rajone pirmą "velykų" dieną atsibuvo muštynės tarpe dviejų popų. "Dvasiški tėvai" akyse savo lankytojų kuožiauriausiai, mušdami vienas kitą aštriais kryžių kampais ir liktoriais. Prisėjo įsimaišyti sovietinei valdžiai, kad sustabdžius tą "brolių kristuje" daromą škandalą.

Sovietiniam liaudies teismui priseina patraukti į atsakomybę tuos "šventus" chuliganus, kad apsaugojus taikių sovietinių piliečių interesus ir palaikius bendrą tvarką krašte. Bet kuo čionais yra kliudoma religija ir "spaudimas" tinkinčiųjų žmonių? Niekuo.

"Šventi" Žmogžudžiai

Nemažai sovietiniam teismui priseina nagrinėti dalykus apie pasikėsinimus nužudyti arba pačias žmogžudystes papildžiusių, vadovaujant religinių organizacijų vadam. Vienuos atsitikimuos tos "dvasiškos asabos" bando užmušti žmones, kad atsikračius nuo nereikalingų liūdininkų apie jų nenormališką gyvenimą. Čionais paduosim pora pavyzdžių.

Kaime Znamenka, Vareisovsko rajone popas Zubovas sistematiškai išnaudojo savo parapijonką Sdvižnikovą del patenkinimo savo lytinių geismų iki pastaroji susirgo. Matydamas, kad ji paliko netinkama daugiau tam dalykui, batiuška ją paėmė ir išdūmė į kitą vietą. Bet to buvo dar negana: batiuška nugirdė grupę savo ištikimų parapijonų, kad pastarieji ją užmuštų. Kaime Ponzari, Sampurskovo rajono popas Penkin užsiiminėjo meilės dalykais su kitoms parapijonkoms-moterims. Kas tai pranešė jo žmonai, o pastaroji iškėlė batiuškai "šeimynišką dramą." Paskui popas sužinojo, kad apie jo romansus su kitoms moterims, jo žmonai pranešė 70 metų senelė E. Samarodova ir jis nusprendė su ja atsiskaityti. Jis pasekęs kada senelė išėjo iš namų, popas puolė ant senelės ir ėmė ją smaugti, jeigu nebūtų tuo tarpu užėję žmonės, tai popas būtų užsmaugęs tą senelę.

Nemažai yra atsitikimų, kada sektantiški vadai organizuoja užmušystes sovietiškų liaudies veikėjų ir bedievių už jų veiklumą. Taip Seridesetskom kaime, Gremiačensko rajone grupė sektantų užmušė komsamolcą—visuomenišką veikėją, už jo veiklumą ir vieną moterį drauge su jos vaiku už tai, kad pastaroji vedė agitaciją ir ruošė tam tikrus vakarinius kursus panaikinimui beraštystės. Kaime Čartori, Liubarsko rajone, buožių šaika, vadovaujama popo Božinsko, 1935 m., gegužio mėn. užmušė pionierių Povilą Maniną už tai, kad jis padėjo apsaugoti nuo "šventų" vagių kolchozo turtą. Berniukas nuo kirvio ir peilių turėjo galvoje 15 žaizdų. Annensko sielsoviete, Rosočansko rajone grupė buožių, vadovaujama federovcų sektos vado Arefevo 1935 m. rudenį nakties laike užpuolė ant grupės pionierių, kurie grįžo iš kliubo. Visa eilė vaikų buvo labai sumušti; vienam vaikui buvo su akmenu perskelta galva. Priežastis užpuolimo—staigus darbas pionierių organizacijos tarpe vaikų, net tarpe sektantų vaikų.

Būna ir tokių atsitikimų, kada nariai religinių sektų, pagal savo vadų nurodymus užmušinėja savo vyrus arba žmonas, už tai, kad tie atsisako būti sektos nariais ir yra sovietinės valdžios pritarėjai. Taip kaime Gordievke, Liubarsko rajone Foma Kvas pagal sektos vado nurodymą užmušė savo žmoną Fedorą, už tai, kad pastaroji atsisakė įstoti į sektą ir grąsino iškelti aikštėn sektos darbus. Odesos priemiesty ,Gliadkova užmušė savo vyrą už tai, kad pastarąsis iškėlė aikštėn kokį tai sektos slaptą dvasiškiai įvairių religijų ir buožišką suokalbį. Tveri mieste tapo užmušta jos vyro—sektanto baptisto aktyviška bedievė Petrova. Užmušimo priežastis—išėjimas Petrovos iš sektos ir įstojimas į Kovojančių Bedievių Sąjungą. Leningrade buvo užmuštas vienas bedievis jo žmonos už tai, kad jis griežtai išėjo prieš religiją. Visuose šiuose atsitikimuose žmogžudžiai teisme prisipažino, kad jie tą padarė pagal savo sektos vadų įsakymus.

Ant galo yra visa eilė religinių sektų, kurios mokina savo pasekėjus užmušinėti savo vaikus gimusius prie sovietinės valdžios.

Iš paduotų faktų kiekvienas sveikai galvojantis žmogus supras, kad Sovietų Sąjungoj "dvasiški tėvai" ir sektantiški "broliai kristuje" tankiai stoja atsakomybėn prieš sovietinį liaudės teismą ne už savo religinius įsitikinimus ir veikimą toje dirvoje, o už visokius kriminališkus ir kontrevoliucinius darbus. Pasaulinės buržuazijos spaudos tvirtinimai, kad sovietinė valdžia teisia kunigus, popus, rabinus ir sektantiškus vadus už jų "religinius įsitikinimus" yra biaurus melas, kuris leidžiamas tikslu sukelti buržuazinių kraštų gyventijuose blogą opiniją apie Sovietus, kad palengvinus pasaulinei buržuazijai prisirengti prie intervencijos prieš Sovietų Sąjungą.

Pareiga kiekvieno susipratusio darbininko atidengti iki nuogumui tuos buržuazinės spaudos melus. Reikalinga nuplėšti nuo kriminališkų prasižengelių—vagių, plėšikų, niekšų, žmogžudžių ir kontrevoliucionierių—maską "kankinių už tikėjimą" ir parodyti masėms jų tikrus veidus.

(Bus daugiau)